

DOR-WHR-660/6/2006

**Egz. nr
pojedynczy**

N a r o d o w y B a n k P o l s k i

NBP

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO**

NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2005 r.

**INFORMACJA DODATKOWA
DANE OGÓLNE**

Warszawa, marzec 2006 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT DZIAŁANIA I ORGANY NBP	3
1.2. WSPÓŁPRACA NBP Z MIĘDZYNARODOWYMI INSTYTUCJAMI FINANSOWYMI	6
1.3. SPOSÓB ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM W NBP	7
1.4. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	9
1.4.1. Podstawa prawna prowadzenia ksiąg rachunkowych NBP.....	9
1.4.2. Podstawowe zasady rachunkowości NBP.....	9
1.4.3. Zasady ujmowania i wyceny składników sprawozdania finansowego NBP	12
1.4.4. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym.....	26
1.5. BIEGŁY REWIDENT I SPOSÓB JEGO WYBORU	26
1.6. INFORMACJE O SPRAWOZDANIU FINANSOWYM NBP ZA 2004 ROK.....	26
2. INFORMACJE OGÓLNE	28
2.1. SYSTEM RACHUNKOWOŚCI W NBP	28
2.2. ZMIANY W REGULACJACH PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH RACHUNKOWOŚCI NBP W ROKU OBROTOWYM 2005	29
2.3. ZMIANY W UKŁADZIE BILANSU NBP, RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT NBP ORAZ W ZESTAWIENIU POZYCJI POZABILANSOWYCH NBP W ROKU OBROTOWYM 2005	29
2.4. ZMIANY W POZYCJACH BILANSU NBP	32
2.5. ZMIANY W POZYCJACH RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT NBP.....	44
2.6. ZMIANY W POZYCJACH POZABILANSOWYCH NBP	52

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna, przedmiot działania i organy NBP

Zgodnie z art. 227 Konstytucji RP, Narodowy Bank Polski, zwany dalej „NBP”, jest centralnym bankiem państwa, któremu przysługuje wyłączne prawo emisji pieniądza oraz ustalania i realizowania polityki pieniężnej, odpowiadającym za wartość polskiego pieniądza. NBP posiada osobowość prawną i nie podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorstw państwowych. Działalność NBP jest prowadzona na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, a siedzibą jest Warszawa. Role, funkcje oraz zadania NBP określają ustawa o Narodowym Banku Polskim, zwana dalej „ustawą o NBP”, ustawa Prawo bankowe oraz regulacje europejskie (Traktat Akcesyjny, Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego).

Podstawowym celem działalności NBP jest utrzymanie stabilnego poziomu cen, przy jednoczesnym wspieraniu polityki gospodarczej Rządu, o ile nie ogranicza to podstawowego celu NBP. Do zadań NBP należy także:

- organizowanie rozliczeń pieniężnych;
- prowadzenie gospodarki rezerwami dewizowymi;
- prowadzenie działalności dewizowej w granicach określonych ustawami;
- prowadzenie bankowej obsługi budżetu państwa;
- regulowanie płynności banków oraz ich refinansowanie;
- kształtowanie warunków niezbędnych dla rozwoju systemu bankowego;
- opracowywanie statystyki pieniężnej i bankowej, bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej;
- wykonywanie innych zadań określonych ustawami.

Zgodnie z Konstytucją RP oraz ustawą o NBP, organami NBP są:

- 1) Prezes Narodowego Banku Polskiego,
- 2) Rada Polityki Pieniężnej,
- 3) Zarząd Narodowego Banku Polskiego.

Skład osobowy organów NBP na dzień 31 grudnia 2005 r.:

1) **Prezes NBP** – Leszek Balcerowicz, powołany w dniu 10 stycznia 2001 r. na wniosek Prezydenta RP, na okres 6 lat.

2) **Rada Polityki Pieniężnej** w składzie 10 - osobowym:

Przewodniczący RPP, Prezes NBP – Leszek Balcerowicz

Członkowie RPP, powołani na 6 – letnią, nieodnawialną kadencję:

Jan Czekaj powołany przez Sejm z dniem 09.01.2004 r.

Dariusz Filar powołany przez Prezydenta RP z dniem 18.02.2004 r.

Stanisław Nieckarz powołany przez Sejm z dniem 07.02.2004 r.

Marian Noga powołany przez Senat z dniem 23.01.2004 r.

Stanisław Owskiak powołany przez Senat z dniem 23.01.2004 r.

Mirosław Pietrewicz powołany przez Sejm z dniem 09.01.2004 r.

Andrzej Sławiński powołany przez Prezydenta RP z dniem 18.02.2004 r.

Halina Wasilewska –Trenkner powołana przez Senat z dniem 23.01.2004 r.

Andrzej Wojtyna powołany przez Prezydenta RP z dniem 18.02.2004 r.

3) **Zarząd NBP:**

Leszek Balcerowicz Prezes NBP Przewodniczący Zarządu

Jerzy Pruski Pierwszy Zastępca Prezesa NBP powołany przez Prezydenta RP z dniem 25.03.2004 r.

Krzysztof Rybiński Wiceprezes NBP powołany przez Prezydenta RP z dniem 25.03.2004 r.

Członkowie Zarządu NBP:

Andrzej Jakubiak	powołany przez Prezydenta RP z dniem 18.03.1998 r.
Tomasz Pasikowski	powołany przez Prezydenta RP z dniem 12.01.2001 r.
Paweł Samecki	powołany przez Prezydenta RP z dniem 13.12.2004 r.
Józef Sobota	powołany przez Prezydenta RP z dniem 10.10.2001 r.
Jerzy Stopyra	powołany przez Prezydenta RP z dniem 25.03.2004 r.
Anna Trzecińska	powołana przez Prezydenta RP z dniem 02.06.2005 r.

W 2005 r. zmiany w składzie Zarządu NBP, dotyczyły powołania na członka Zarządu NBP Anny Trzecińskiej.

1.2. Współpraca NBP z międzynarodowymi instytucjami finansowymi

Na mocy art. 5 ustawy o NBP, NBP może być członkiem międzynarodowych instytucji finansowych i bankowych oraz pokrywać ze środków własnych wydatki związane z członkostwem w tych instytucjach. Ponadto, zgodnie z art. 11 ustawy o NBP, Prezes NBP reprezentuje interesy Rzeczypospolitej Polskiej w międzynarodowych instytucjach bankowych oraz, o ile Rada Ministrów nie postanowi inaczej, w międzynarodowych instytucjach finansowych. Współpraca NBP z międzynarodowymi instytucjami finansowymi jest związana zarówno z realizacją zadań, wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej (udział w pracach w ramach Europejskiego Systemu Banków Centralnych), jak też z członkostwem Polski w innych organizacjach i instytucjach gospodarczych i finansowych.

Do instytucji międzynarodowych, z którymi obecnie współpracuje NBP, należą w szczególności:

- 1) Europejski Bank Centralny,
- 2) Bank Rozrachunków Międzynarodowych w Bazylei,
- 3) Międzynarodowy Fundusz Walutowy,
- 4) Grupa Banku Światowego,
- 5) Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju,
- 6) Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju,
- 7) Międzynarodowy Bank Współpracy Gospodarczej.

1.3. Sposób zarządzania ryzykiem finansowym w NBP

W celu ograniczenia i eliminowania ryzyka finansowego i operacyjnego, związanych z działalnością NBP, wprowadzono w 2004 r. **Zintegrowany System Zarządzania Ryzykiem (SZR)**. Zadania realizowane w ramach SZR obejmują:

- bieżące identyfikowanie oraz analizowanie występujących rodzajów ryzyka,
- pomiar poziomu ryzyka,
- dobór i stosowanie mechanizmów eliminujących, transferujących lub/ i ograniczających ryzyko,
- monitorowanie i bieżące kontrolowanie skuteczności zastosowanych mechanizmów ograniczających ryzyko,
- bieżące i okresowe informowanie o wynikach zarządzania ryzykiem,
- akceptację/ brak akceptacji dla istniejącego poziomu ryzyka.

Głównymi rodzajami ryzyka finansowego, związanego z działalnością NBP są: ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej. NBP podejmuje szereg działań, związanych z aktywnością na rynkach zagranicznych, w celu zabezpieczenia się przed tym ryzykiem, a mianowicie w zakresie:

- a) **ryzyka kredytowego**: określa minimalne wymagania, które muszą być spełnione przez zagranicznych kontrahentów, zawierających transakcje z NBP, w tym warunki, dotyczące przyznawania, anulowania, zmiany oraz kontroli limitów indywidualnych,
- b) **ryzyka płynności**: dopuszcza inwestowanie jedynie w papiery o najwyższej wiarygodności, denominowane w trzech wysoce płynnych walutach. Ogranicza prowadzenie transakcji inwestycyjnych do rozwiniętych rynków finansowych, co pozwala na zapewnienie niezbędnego stopnia płynności płatniczej kraju,
- c) **ryzyka kursowego**: corocznie ustala strukturę walutową rezerw dewizowych, wraz z dopuszczanym przedziałem wahań (kompetencja Zarządu NBP). Komitet Inwestycyjny Rezerw Dewizowych (KIRD) może okresowo określić węższe granice udziałów poszczególnych walut w ramach przedziału wahań określonego przez Zarząd NBP. Na podstawie tych rekomendacji departament operacyjny, biorąc pod uwagę bieżące uwarunkowania rynkowe, ustala strukturę walutową rezerw dewizowych. Należy wspomnieć, że przed ryzykiem związanym ze zmianą kursu złotego do walut obcych

zabezpiecza NBP rachunek rewaluacyjny. Dodatkowo NBP może chronić się przed tym ryzykiem, tworząc w ciężar kosztów rezerwę na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych,

- d) **ryzyka stopy procentowej:** corocznie ustala dopuszczalne przedziały głównego parametru modified duration, czyli wrażliwości cenowej dłużnych papierów wartościowych na zmiany stopy procentowej. Parametr ten może zostać doprecyzowany przez rekomendacje KIRD (w ramach dopuszczonych przez Zarząd NBP), a jego ostateczny poziom jest wynikiem transakcji zawieranych przez departament operacyjny.

W celu zapewnienia skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem finansowym, ryzyka związane z transakcjami zawieranymi przez departament operacyjny, są od maja 2004 r. również monitorowane przez departament zarządzający ryzykiem (DZFR). Monitorowanie to prowadzone jest w zakresie:

- wykorzystania limitów kredytowych dla transakcji lokacyjnych i wymiany walutowej;
- struktury walutowej;
- przedziałów wahań modified duration;
- wykorzystania limitów dla emitentów papierów wartościowych;
- poziomów zabezpieczeń w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych;
- składu portfeli inwestycyjnych, tzn. procentowego udziału poszczególnych instrumentów inwestycyjnych w całości rezerw.

Monitorowanie odbywa się codziennie. Dodatkowo sporządzany jest miesięczny raport pt. „Analiza ryzyka najważniejszych pozycji bilansowych NBP” przedstawiany członkom Zarządu Banku oraz Komisji ds. Zarządzania Ryzykiem.

Ryzyko finansowe występuje również w zakresie operacji przeprowadzanych przez NBP na rynku krajowym. Dotyczy ono w szczególności kredytów udzielanych przez NBP. W celu minimalizowania tego ryzyka, kredyty i pożyczki są zabezpieczone:

- a) zastawem dłużnych papierów wartościowych (kredyt techniczny, kredyt lombardowy),
- b) przeniesieniem na NBP praw własności, wynikających z obligacji (kredyt śróddzienny w euro),
- c) poręczeniami cywilnymi, a w przypadku pożyczek mieszkaniowych dodatkowo hipoteką (pożyczki pracownicze).

Poziom zabezpieczeń kredytów jest na bieżąco monitorowany przez departament zarządzający ryzykiem (kredyt techniczny, kredyt lombardowy, kredyt śróddzienny w euro). Okresowo natomiast monitorowane jest wykorzystanie i spłata pożyczek pracowniczych.

1.4. Opis przyjętych zasad rachunkowości

1.4.1. Podstawa prawna prowadzenia ksiąg rachunkowych NBP

Sprawozdanie finansowe NBP zostało sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych, prowadzonych zgodnie z przepisami:

- ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2 i Nr 167, poz. 1398),
- uchwały nr 16/2003 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie zasad rachunkowości, układu aktywów i pasywów bilansu oraz rachunku zysków i strat Narodowego Banku Polskiego, z późniejszymi zmianami, zwanej dalej „uchwałą nr 16/2003”,
- uchwały nr 17/2003 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie zasad tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych w Narodowym Banku Polskim, zwanej dalej „uchwałą nr 17/2003”,
- uchwały nr 57/2003 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 30 grudnia 2003 r. w sprawie sposobu wykonywania zadań z zakresu rachunkowości w Narodowym Banku Polskim, z późniejszymi zmianami, zwanej dalej „uchwałą nr 57/2003”, której integralną część stanowi Plan Kont NBP.

1.4.2. Podstawowe zasady rachunkowości NBP

Rok obrotowy w NBP trwa od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia. Dniem bilansowym jest dzień 31 grudnia.

Zasada wiernego i rzetelnego obrazu

NBP stosuje zasady rachunkowości w sposób zapewniający rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego, zgodnie z istotą i ekonomicznym znaczeniem zdarzeń gospodarczych.

Zasada kontynuacji działania

Zgodnie z art. 58 ustawy o Narodowym Banku Polskim nie można ogłosić upadłości NBP.

Zasada ostrożności

Wyceny aktywów i pasywów oraz zaliczania przychodów do wyniku finansowego dokonuje się w sposób ostrożny.

Zasada istotności

W NBP można stosować uproszczony sposób grupowania operacji gospodarczych na kontach, wyceny aktywów i zobowiązań, ujmowania przychodów i kosztów, o ile nie wpływa to negatywnie na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz nie wpływa w istotny sposób na wynik finansowy.

Zasada porównywalności

Zasady rachunkowości stosuje się w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych na kontach, wyceny aktywów, wyceny zobowiązań, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na koniec roku stany aktywów i pasywów ujmuje się w tej samej wysokości w księgach rachunkowych otwartych na następny rok obrotowy.

Zasada memoriału / Podejście ekonomiczne

W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmuje się wszystkie zdarzenia gospodarcze, które wystąpiły w danym roku obrotowym. Waluty obce i złoto odpowiadające międzynarodowym standardom czystości zakupione lub sprzedane w transakcji bieżącej lub terminowej oraz dłużne papiery wartościowe zakupione lub sprzedane w transakcji terminowej, ujmuje się na kontach pozabilansowych od dnia zawarcia umowy do dnia rozliczenia. Dłużne papiery wartościowe zakupione lub sprzedane w transakcji bieżącej oraz środki pieniężne przyjęte lub złożone przez NBP z tytułem zwrotnym, ujmuje się na kontach bilansowych w dniu rozliczenia. Odsetki, dyskonto i premie od aktywów i zobowiązań oraz instrumentów pozabilansowych zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego, z wyjątkiem odsetek otrzymanych od środków bieżących w walutach obcych, utrzymywanych przez NBP na rachunkach bieżących w innych bankach, odsetek do zapłaty z tytułu rezerwy obowiązkowej oraz odsetek od aktywów i zobowiązań związanych z gospodarką własną, które zaliczane są do wyniku finansowego w dniu zapłaty.

Zdarzenia następujące po dacie bilansu

W bilansie oraz rachunku zysków i strat uwzględnia się zdarzenia, o których informacje otrzymano po dniu bilansowym, a przed zatwierdzeniem rocznego sprawozdania finansowego, jeżeli mają istotny wpływ na ich treść.

Zasady ujmowania aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów

Aktywa i zobowiązania, przychody i koszty, ujmuje się w księgach rachunkowych, gdy:

- jest prawdopodobne, że wszelkie przyszłe korzyści ekonomiczne wpłyną albo zobowiązania zostaną uregulowane,
- ryzyka lub korzyści, związane ze składnikiem aktywów lub zobowiązań, zostały na NBP przeniesione,
- wartość składnika aktywów lub zobowiązania oraz przychodu lub kosztu może być określona w sposób wiarygodny.

Do wyniku finansowego roku obrotowego zalicza się wszystkie przychody oraz koszty, dotyczące danego roku obrotowego, kierując się regułami:

- nie zaliczania do wyniku finansowego przychodów niezrealizowanych, z wyjątkiem przychodów z tytułu zmniejszenia rachunku rewaluacyjnego,
- zaliczania do wyniku finansowego na dzień bilansowy kosztów niezrealizowanych z wyceny zasobu waluty obcej, zasobu dłużnych papierów wartościowych i zasobu złota;
- ujmowania w aktywach lub pasywach kosztów lub przychodów, dotyczących przyszłych okresów,

Zagadnienia nieuregulowane w przepisach z zakresu rachunkowości, NBP rozwiązuje z uwzględnieniem obowiązujących na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego wytycznych Europejskiego Banku Centralnego (EBC), raportów i decyzji, działającego w strukturze EBC, Komitetu ds. Rachunkowości i Dochodu Pieniężnego (Accounting and Monetary Income Committee - AMICO), prac przygotowawczych do wytycznych EBC oraz międzynarodowych standardów rachunkowości, mając na celu osiągnięcie rzetelności i prawidłowości sprawozdania finansowego.

1.4.3. Zasady ujmowania i wyceny składników sprawozdania finansowego NBP

Złoto odpowiadające międzynarodowym standardom czystości oraz instrumenty finansowe pozabilansowe w złocie ujmuje się w księgach rachunkowych w uncjach i w walucie krajowej. Na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej należności i zobowiązań w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości oraz instrumentów finansowych pozabilansowych w złocie, koryguje się do wartości określonej według średniego kosztu zasobu złota (tzw. proces wyrównywania do średniego kosztu zasobu). Stanowi on średni koszt pozyskania zasobu złota. Wyrównanie do średniego kosztu zasobu skutkuje powstaniem przychodów / kosztów (zrealizowanych różnic kursowych).

Aktywa i zobowiązania w walutach obcych oraz instrumenty finansowe pozabilansowe w walutach obcych ujmuje się w księgach rachunkowych w walutach obcych i w walucie krajowej. Na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej aktywów i zobowiązań oraz instrumentów pozabilansowych w walutach obcych, koryguje się do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej (tzw. proces wyrównywania do średniego kosztu zasobu). Stanowi on średni koszt pozyskania zasobu waluty obcej. Wyrównanie do średniego kosztu zasobu skutkuje powstaniem przychodów / kosztów (zrealizowanych różnic kursowych).

Do dnia 31 grudnia 2005 r., ze względu na ograniczenia techniczne, NBP nie stosował metody średniego kosztu zasobu waluty obcej w odniesieniu do transakcji walutowych, niezwiązanych z gromadzeniem i zarządzaniem rezerwami dewizowymi. Do tego czasu, nie dokonywano rozróżnienia między przychodami i kosztami, wynikającymi z transakcji walutowych niezwiązanych z gromadzeniem i zarządzaniem rezerwami dewizowymi a różnicami z wyceny. Jedną kwotą były one zaliczane do wyniku finansowego (przychody / koszty).

Na koniec każdego miesiąca, w tym na dzień bilansowy, złoto odpowiadające międzynarodowym standardom czystości, instrumenty finansowe pozabilansowe w złocie oraz aktywa i zobowiązania w walutach obcych i instrumenty finansowe pozabilansowe w walutach obcych **wycenia się** według kursu średniego NBP z tego dnia.

Koszty niezrealizowane, wynikające z wyceny kursowej dokonywanej w ciągu roku obrotowego, ujmuje się w aktywach bilansu jako różnice z wyceny i wyksięguje się przed dokonaniem następnej wyceny. Koszty niezrealizowane zalicza się w dniu bilansowym do wyniku finansowego. Nie wyksięguje się kosztów niezrealizowanych zaliczonych do wyniku finansowego na dzień bilansowy poprzedniego roku obrotowego.

Przychody niezrealizowane, wynikające z wyceny kursowej dokonanej w ciągu roku obrotowego, ujmuje się jako różnice z wyceny w pasywach bilansu i wyksięguje się przed dokonaniem następnej wyceny. Przychody niezrealizowane, wykazuje się w dniu bilansowym w pasywach bilansu jako różnice z wyceny. Wyksięguje się je przed dokonaniem kolejnej wyceny po dniu bilansowym.

Przychody i koszty, wynikające z transakcji **dłużnymi papierami wartościowymi** o tym samym kodzie, zalicza się do wyniku finansowego w dniu rozliczenia transakcji, w kwocie równej różnicy między wartością uzyskaną ze sprzedaży a wartością ustaloną według średniego kosztu zasobu tych papierów, ustalonym na koniec bieżącego dnia operacyjnego. Średni koszt zasobu dłużnych papierów wartościowych ustala się dzieląc wartość zasobu przez ilość dłużnych papierów wartościowych w tym zasobie. Wartość zasobu w bieżącym dniu operacyjnym ustala się przed uwzględnieniem sprzedaży w tym dniu, dodając do zasobu z poprzedniego dnia operacyjnego zakupy bieżącego dnia. Średni koszt zasobu dłużnych papierów wartościowych o tym samym kodzie, zmieniają koszty niezrealizowane, zaliczone w dniu bilansowym do wyniku finansowego.

Dłużne papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe notowane na aktywnym rynku wycenia się na koniec każdego miesiąca, w tym na dzień bilansowy, według średniej ceny rynkowej z tego dnia. Koszty i przychody niezrealizowane z wyceny cenowej ujmuje się w ciągu roku obrotowego i na moment bilansowy według zasad obowiązujących dla wyceny kursowej.

Dyskonto i premie od zakupionych dłużnych papierów wartościowych, nieprzynoszących odsetek kuponowych, których okres pozostały do wykupu jest dłuższy niż rok od dnia zawarcia umowy, zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych według wewnętrznej stopy zwrotu (metoda IRR)¹. Stopę tę stosuje się konsekwentnie do dyskonta i premii od tych samych dłużnych papierów wartościowych później zakupionych, nawet, jeżeli okres pozostały do ich wykupu jest krótszy niż rok od dnia zawarcia umowy. Natomiast dyskonto i premie od pozostałych zakupionych dłużnych papierów wartościowych zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego w kwotach naliczonych proporcjonalnie do upływu czasu między dniem powstania składnika aktywów lub zobowiązania a końcem każdego dnia (metoda liniowa).

Dyskonto i premie od wyemitowanych przez NBP dłużnych papierów wartościowych ujmuje się w księgach rachunkowych jako rozliczenia międzyokresowe i zalicza do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego w kwotach obliczonych dla okresu, na jaki wyemitowano dłużny papier wartościowy, proporcjonalnie do upływu czasu między dniem powstania zobowiązania, a końcem każdego dnia.

Odsetki od złożonych lokat, udzielonych kredytów oraz dłużnych papierów wartościowych zalicza się do przychodów, a odsetki od przyjętych lokat, zaciągniętych kredytów, dłużnych papierów wartościowych własnej emisji, zalicza się do kosztów na koniec każdego dnia operacyjnego, z wyjątkiem: należnych odsetek od środków pieniężnych utrzymywanych na rachunkach nostro (zaliczanych do wyniku finansowego w dniu zapłaty), odsetek do zapłaty z tytułu rezerwy obowiązkowej oraz odsetek od aktywów i zobowiązań ujmowanych w grupie pozostałych aktywów i zobowiązań, w szczególności od aktywów i zobowiązań związanych z gospodarką własną (zaliczanych do wyniku finansowego na koniec miesiąca). Narosłe odsetki ujmuje się w księgach rachunkowych oddzielnie od wartości składnika aktywów lub zobowiązania. Natomiast odsetki za naruszenie obowiązku utrzymywania rezerwy obowiązkowej oraz odsetki od aktywów o obniżonej wartości, ujmuje się w rozliczeniach międzyokresowych przychodów i zalicza do wyniku finansowego odpowiednio w dniu ich zapłaty lub odpowiednio, jeżeli ustała przyczyna, dla której dokonano odpisu aktualizującego.

¹ Na dzień 31 grudnia 2005 r. NBP nie posiadał dyskontowych dłużnych papierów wartościowych o terminie zapadalności powyżej 1 roku od momentu zakupu.

Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne ujmuje się w księgach rachunkowych według wartości początkowej. Wartość początkową wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych, z wyjątkiem gruntów i dzieł sztuki, zmniejszają odpisy amortyzacyjne, dokonywane w celu uwzględnienia obniżenia ich wartości, następującej w miarę używania lub upływu czasu oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość początkową środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych powiększa się o nakłady na ulepszenie, jeżeli ulepszenie istotnie zwiększy ich pierwotną wartość użytkową.

Odpisy amortyzacyjne zalicza się do wyniku finansowego drogą systematycznego rozłożenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na przewidywany okres uzyskiwania korzyści, proporcjonalnie do upływu czasu, w równych ratach.

W przypadku środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej równej lub wyższej niż 4.000 zł, odpisów amortyzacyjnych, dokonuje się poczynając od początku pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym przyjęto do używania środek trwały lub wartość niematerialną i prawną, do końca miesiąca, w którym następuje zrównanie wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową lub, w którym składnik majątku wycofano z używania, albo stwierdzono niedobór.

W przypadku środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej niższej niż 4.000 zł, odpisów amortyzacyjnych dokonuje się jednorazowo na koniec miesiąca, w którym oddano do używania środek trwały lub wartość niematerialną i prawną, w kwocie równej wartości początkowej.

Roczne stopy amortyzacyjne dla poszczególnych grup użytkowanych środków trwałych kształtują się następująco:

- grupa 0:
 - grunty – nie amortyzowane,
 - prawo wieczystego użytkowania gruntów – 5,0%,
- grupa 1: budynki i lokale – od 1,5% do 10,0%,
- grupa 2: obiekty inżynierii lądowej i wodnej – od 2,5% do 4,5%,

- grupa 3: kotły i maszyny energetyczne – od 7,0% do 14,0%,
- grupa 4: maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania – od 10,0% do 30,0%,
- grupa 5: specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty – od 7,0% do 20,0%,
- grupa 6: urządzenia techniczne – od 4,5% do 20,0%,
- grupa 7: środki transportu – od 14,0% do 20,0%,
- grupa 8: narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie – od 10,0% do 25,0%.

Okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) od wartości niematerialnych i prawnych jest ustalony na: 2 lata – w przypadku licencji, dotyczących oprogramowania komputerów i praw autorskich, 5 lat – w przypadku pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.

Rezerwy na przyszłe zobowiązania są ujmowane w księgach rachunkowych wówczas, gdy na NBP ciąży obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych lub zidentyfikowanego ryzyka i gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie obowiązku lub wystąpienie zidentyfikowanego ryzyka, spowoduje w NBP zmniejszenie korzyści ekonomicznych, a kwotę tego obowiązku i kwotę odpowiednią by pokryć zidentyfikowane ryzyko, można wiarygodnie oszacować.

Rezerwy na przyszłe zobowiązania są tworzone, aktualizowane, co do wysokości i rozwiązywane na koniec okresu sprawozdawczego, nie później niż na koniec miesiąca, z wyjątkiem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników, które są tworzone, aktualizowane, co do wysokości i rozwiązywane w dniu bilansowym.

Rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników są tworzone z tytułu:

- odpraw emerytalnych,
- odpraw rentowych,
- nagród jubileuszowych,
- reorganizacji i racjonalizacji zatrudnienia,
- zaległych urlopów wypoczynkowych.

Rachunek rewaluacyjny walut obcych zmniejsza się:

- na koniec miesiąca, w którym sprzedano walutę obcą za złote - w kwocie równej iloczynowi ilości waluty obcej sprzedanej za walutę krajową i bezwzględnej wartości różnicy między średnim kosztem zasobu waluty obcej sprzedanej z dnia sprzedaży a kursem historycznym waluty obcej sprzedanej, stosowanym w dniu 31 grudnia 2003 r., określonym zgodnie z uchwałą nr 11/1999 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 16 czerwca 1999 r. w sprawie zasad tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych w Narodowym Banku Polskim,
- na dzień bilansowy - w kwocie równej kosztom niezrealizowanym powstałym z wyceny danego zasobu waluty obcej, zaliczonym do wyniku finansowego w dniu bilansowym.

Rachunek rewaluacyjny złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości zmniejsza się na dzień bilansowy w kwocie:

- kosztów niezrealizowanych z wyceny zasobu złota, zaliczonych do wyniku finansowego w dniu bilansowym;
- odpowiadającej proporcjonalnie spadkowi stanu zasobu złota w odniesieniu do stanu z dnia bilansowego poprzedniego roku obrotowego.

Utrata wartości aktywów jest ustalana na dzień bilansowy, przez porównanie ich wartości księgowej z wartością użytkową lub rynkową, lub jeżeli istnieje duże prawdopodobieństwo, że składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości oczekiwanych korzyści ekonomicznych. Procedurze rozpoznawania utraty wartości podlegają: dłużne papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe nienotowane na aktywnym rynku (w tym akcje nienotowane na aktywnym rynku i udziały), należności (w tym z tytułu kredytów i pożyczek), nakłady na środki trwałe / wartości niematerialne i prawne, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, zapasy produktów, materiałów i towarów, zapasy złota nieodpowiadającego międzynarodowym standardom czystości i innych metali szlachetnych.

Wartość księgową wyżej wymienionych aktywów, z wyłączeniem kwot podwyższających należności, na dzień bilansowy obniża się w przypadku utraty ich wartości i wystąpienia ryzyka kredytowego, w szczególności, jeżeli:

- 1) z aktywów korzysta:
 - bank krajowy, realizujący program postępowania naprawczego,
 - instytucja zagraniczna z kraju o podwyższonym ryzyku wypłacalności, ze względu na sytuację gospodarczą tego kraju,
 - spółka, która w dwóch kolejnych latach obrotowych nie osiągnęła zysku brutto,
 - dłużnik postawiony w stan likwidacji lub w stan upadłości,
- 2) należności kwestionowane są przez dłużników (sporne);
- 3) dłużnik zalega z zapłatą należności lub jej części, albo z zapłatą innych niż odsetki oczekiwanych korzyści;
- 4) zrealizowano udzielone gwarancje i poręczenia.

Zasady wyceny aktywów i pasywów NBP na dzień ujęcia w księgach, jak też na dzień bilansowy, zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 1

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
AKTYWA			
Zapas złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości	według ceny zakupu przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych	według średniej ceny rynkowej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego obowiązującego na dzień bilansowy	A1
Należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	według średniej ceny rynkowej złota ustalonej na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych	według średniej ceny rynkowej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego obowiązującego na dzień bilansowy	A1

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
Zapasy banknotów i monet zagranicznych	zakupione za walutę krajową – według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie lub określonego odrębnym przepisem pozostałe – według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2
SDR w ramach transzy rezerwowej	zakupione za walutę krajową – według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie lub określonego odrębnym przepisem zakupione za inną walutę obcą – według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego waluty obcej sprzedanej pozostałe przypadki zwiększenia SDR w ramach transzy rezerwowej – według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2
Rachunki bieżące w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie lub określonego odrębnym przepisem (środki pozyskane z tytułu operacji zakupu waluty obcej za walutę krajową) według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego waluty obcej sprzedanej (środki pozyskane z tytułu operacji zakupu waluty obcej za inną walutę obcą) według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego, albo według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych (z tytułu pozostałych wpływów na rachunki bieżące w walutach obcych)	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
Rachunki lokat terminowych w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego, albo według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3
Lokaty (pożyczki udzielone) w walutach obcych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego, albo według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych zakupione w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmieniają stanu papierów wartościowych, nie podlegają wycenie, i nie zalicza się do wyniku finansowego przychodów i kosztów, wynikających z tych papierów	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3
Dłużne papiery wartościowe w walutach obcych	według ceny zakupu, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie ujmuje się w księgach rachunkowych jako jeden zasób jeżeli dłużny papier wartościowy zakupiono z kuponem, wartość zakupionych odsetek z tytułu kuponu ujmuje się w księgach rachunkowych oddzielnie od wartości dłużnego papieru wartościowego	notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego obowiązującego na dzień bilansowy dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie wycenia się łącznie dla całego zasobu nienotowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3
Kredyty i pożyczki udzielone w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
Inne należności w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3 A10
Akcje w walutach obcych	według ceny zakupu przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego obowiązującego na dzień bilansowy nienotowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego obowiązującego na dzień bilansowy	A10
Udziały w walutach obcych	według ceny zakupu przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego obowiązującego na dzień bilansowy	A10
Rozliczenia międzyokresowe kosztów w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego obowiązującego na dzień bilansowy	A10
Pozycje w trakcie rozliczenia w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego obowiązującego na dzień bilansowy	A9
Lokaty (pożyczki udzielone) w walucie krajowej z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	według wartości nominalnej zakupione w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmieniają stanu papierów wartościowych, nie podlegają wycenie, i nie zalicza się do wyniku finansowego przychodów i kosztów, wynikających z tych papierów	w kwocie wymagającej zapłaty	A5

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
Dłużne papiery wartościowe w walucie krajowej	według ceny zakupu dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie ujmuje się w księgach rachunkowych jako jeden zasób jeżeli dłużny papier wartościowy zakupiono z kuponem, wartość zakupionych odsetek z tytułu kuponu ujmuje się w księgach rachunkowych oddzielnie od wartości dłużnego papieru wartościowego	notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej, dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie wycenia się łącznie dla całego zasobu nienotowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości	A7 A10
Kredyty i pożyczki udzielone w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości	A4 A5 A6 A10
Inne należności w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości	A4 A6 A8 A10
Akcje w walucie krajowej	według ceny zakupu	notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej, nienotowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości,	A10
Udziały w walucie krajowej	według ceny zakupu	według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości,	A10
Udziały w MFV wniesione w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty	A10
Środki trwałe / Wartości niematerialne i prawne	według wartości początkowej, rozumianej jako cena zakupu powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem oraz przystosowaniem składnika do stanu zdatnego do używania lub koszt wytworzenia środka trwałego, obejmujący koszty poniesione w czasie od dnia rozpoczęcia ponoszenia nakładów na środek trwały do dnia przyjęcia środka trwałego do używania wartość początkową środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej powiększa się o nakłady na ulepszenie, jeżeli ulepszenie istotnie zwiększy ich pierwotną wartość użytkową	według wartości początkowej, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne i odpis z tytułu utraty wartości	A10

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
Nakłady na środki trwałe / wartości niematerialne i prawne	według ceny zakupu lub kosztów wytworzenia	w wysokości ogółu wydatków, pozostających w bezpośrednim związku z wytworzeniem, ulepszeniem środka trwałego już używanego w NBP oraz z przystosowaniem nabytego środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej do potrzeb NBP lub do stanu używalności, pomniejszonych o odpis z tytułu utraty wartości;	A10
Środki obrotowe			A10
a/ zapasy produktów	według kosztu wytworzenia	według kosztu wytworzenia produktów, pomniejszonego o odpis z tytułu utraty wartości	
b/ zapasy materiałów i towarów	według ceny zakupu,	według ceny zakupu, pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości;	
c/ zapasy złota nieodpowiadającego międzynarodowym standardom czystości i innych metali szlachetnych	według ceny zakupu,	według ceny zakupu, pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości;	
Rozliczenia międzyokresowe kosztów w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	A10
Pozycje w trakcie rozliczenia w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	A9
PASYWA			
Pieniądz w obiegu	według wartości nominalnej wyemitowanych banknotów i monet, pomniejszonej o wartość nominalną banknotów i monet, znajdujących się w kasach i skarbcach NBP, złożonych do depozytu w skarbcach innych banków oraz o wartość nominalną banknotów i monet, które zostały wycofane z obiegu z uwagi na stopień ich zużycia	według wartości nominalnej	P1
Rachunki bieżące / pomocnicze / lokat terminowych w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty	P2 P3 P4 P5 P8

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
Lokaty otrzymane w walucie krajowej z udzielonym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	według wartości nominalnej sprzedane w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmniejszają stanu papierów wartościowych	w kwocie wymagającej zapłaty	P2
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty	P2
Inne zobowiązania w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty	P3 P4 P5 P10
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P10
Rozliczenia międzyokresowe przychodów w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P10
Pozycje w trakcie rozliczenia w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P9
Rachunki bieżące / pomocnicze / lokat terminowych w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7
Lokaty otrzymane w walutach obcych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego sprzedane w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmniejszają stanu papierów wartościowych	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7
Kredyty otrzymane w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
Inne zobowiązania w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P10
Rozliczenia międzyokresowe przychodów w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P10
Pozycje w trakcie rozliczenia w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P9
Fundusze specjalne	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P10
Rezerwy na przyszłe zobowiązania	w wiarygodnie oszacowanej kwocie, jaka musiałaby być zapłacona nie później niż na dzień bilansowy, w związku z wypełnieniem obowiązku wynikającego ze zdarzeń przeszłych lub zidentyfikowanego ryzyka oraz byłaby odpowiednia by pokryć zidentyfikowane ryzyko	w wiarygodnie oszacowanej kwocie, jaka musiałaby być zapłacona nie później niż na dzień bilansowy, w związku z wypełnieniem obowiązku wynikającego ze zdarzeń przeszłych lub zidentyfikowanego ryzyka oraz byłaby odpowiednia by pokryć zidentyfikowane ryzyko	P11
Fundusze i rezerwy	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P13
Wynik finansowy	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P14

1.4.4. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym

Od dnia 1 stycznia 2006 r. wszystkie aktywa i zobowiązania NBP w walutach obcych, z wyłączeniem aktywów i zobowiązań w walutach obcych związanych z gospodarką własną, zostały objęte jednolitymi zasadami rachunkowości, obowiązującymi dotychczas jedynie dla aktywów i zobowiązań w walutach obcych związanych z gromadzeniem i zarządzaniem rezerwami dewizowymi. Zatem w dniu 1 stycznia 2006 r. miała miejsce zmiana zasad rachunkowości. Utrzymanie uproszczonych zasad w zakresie obliczania oraz ujęcia zrealizowanych i niezrealizowanych przychodów / kosztów z transakcji w walutach obcych dla gospodarki własnej zostało podyktowane ich małą istotnością.

1.5. Biegły rewident i sposób jego wyboru

Roczne sprawozdanie finansowe NBP sporządzone na dzień 31 grudnia 2005 r. podlega badaniu i ocenie przez biegłego rewidenta – firmę Ernst & Young Audit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Biegły rewident został wybrany przez RPP, zgodnie z art. 69, ust.1 ustawy o NBP. Wyboru dokonano w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177 z późn. zm.). Firma Ernst & Young Audit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie została wybrana na okres dwóch lat. W związku z tym będzie badała również sprawozdanie finansowe NBP sporządzone na dzień 31 grudnia 2006 r.

1.6. Informacje o sprawozdaniu finansowym NBP za 2004 rok

Roczne sprawozdanie finansowe NBP sporządzone na dzień 31 grudnia 2004 r. zostało, na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 5 ustawy o NBP, przyjęte przez RPP uchwałą nr 2/2005² w dniu 26 kwietnia 2005 r.

² Uchwała nr 2/2005 RPP z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania finansowego NBP sporządzonego nad dzień 31 grudnia 2004 r., została opublikowana w Dzienniku Urzędowym NBP nr 6 z dnia 28 kwietnia 2005 r.

Rada Ministrów, zgodnie z art. 69 ust. 3 ustawy o NBP, zatwierdziła uchwałą nr 165/2005 w dniu 21 czerwca 2005 r. roczne sprawozdanie finansowe NBP sporządzone na dzień 31 grudnia 2004 r.

Podział zysku NBP za 2004 r., na podstawie art. 62 i 69 ustawy o NBP, został dokonany w następujący sposób:

- odpis na fundusz rezerwowy NBP (5% zysku) – 219.368,7 tys. zł,
- wpłata z zysku NBP do budżetu państwa – 4.168.005,9 tys. zł.

Wpłata została przekazana przez NBP w dniu 22 czerwca 2005 r. na rachunek budżetu państwa prowadzony w Oddziale Okręgowym NBP w Warszawie.

2. INFORMACJE OGÓLNE

Sprawozdanie finansowe Narodowego Banku Polskiego zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2005 r. Dla celów porównywalności stany aktywów i pasywów w bilansie, przychody, koszty, zyski i straty w rachunku zysków i strat oraz stany pozycji pozabilansowych zostały wykazane na dzień bilansowy bieżącego i ubiegłego roku obrotowego, to jest na 31 grudnia 2005 r. i 31 grudnia 2004 r.

2.1. System rachunkowości w NBP

Zgodnie z art. 67 ustawy o NBP, zasady rachunkowości NBP powinny odpowiadać standardom stosowanym w Europejskim Systemie Banków Centralnych. W związku z tym od 1 stycznia 2004 r. zasady rachunkowości NBP zostały dostosowane do Wytycznych Europejskiego Banku Centralnego z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie ram prawnych rachunkowości i sprawozdawczości finansowej w Europejskim Systemie Banków Centralnych, zwanych dalej „wytyczne EBC”. W celu realizacji powyższych zasad, wprowadzono w NBP nowe aplikacje operacyjno-księgowe, które tworzą zintegrowany system księgowy. Centralny element tego systemu stanowi Księga Główna NBP (ZSK-KG), na kontach której są ujmowane zagregowane zapisy z ksiąg pomocniczych. W skład ksiąg pomocniczych wchodzi:

- Zintegrowany System Księgowy – Podsystem Centralny (ZSK-C), w którym ewidencjonowane są zdarzenia gospodarcze, dotyczące obsługi rachunków klientów NBP w złotych i w walutach obcych, z wyjątkiem rachunków banków;
- System Gospodarki Własnej (SGW), służący ewidencji zdarzeń gospodarczych, dotyczących gospodarki własnej, w szczególności ewidencji środków trwałych, wynagrodzeń, należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług;
- System Obsługi Rachunków Banków (SORBNET), w którym ewidencjonowane są zdarzenia gospodarcze, dotyczące obsługi rachunków bieżących i rachunków rezerwy obowiązkowej banków prowadzonych przez NBP w złotych;
- Księga Pomocnicza Systemu Operacji Zagranicznych (KSOZ), służąca ewidencji zdarzeń gospodarczych, dotyczących zarządzania rezerwami dewizowymi, transakcji w walutach obcych, w szczególności operacji na rachunkach nostro NBP w bankach zagranicznych, kupna / sprzedaży dłużnych papierów wartościowych w walutach obcych;

- System Obsługi Rachunków Banków w Euro (SORBNET-EURO), w którym ewidencjonowane są zdarzenia gospodarcze, dotyczące obsługi rachunków banków, prowadzonych przez NBP w euro oraz operacji w euro na rzecz klientów NBP.

2.2. Zmiany w regulacjach prawnych dotyczących rachunkowości NBP w roku obrotowym 2005

Istotne zmiany w zakresie organizacji systemu rachunkowości w NBP w 2005 r. w porównaniu do 2004 r. dotyczyły:

- otwarcia w Narodowym Banku Polskim z dniem 7 marca 2005 r. księgi pomocniczej SORBNET-EURO,
- zmiany struktury organizacyjnej w Narodowym Banku Polskim, polegającej na połączeniu, z dniem 1 maja 2005 r., Głównego Oddziału Walutowo-Dewizowego z Oddziałem Okręgowym w Warszawie.

Powyższe zmiany skutkowały koniecznością aktualizacji przepisów, dotyczących sposobu wykonywania zadań z zakresu rachunkowości w Narodowym Banku Polskim (Uchwała nr 16/2005 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 3 marca 2005 r., zmieniająca uchwałę nr 57/2003).

2.3. Zmiany w układzie bilansu NBP, rachunku zysków i strat NBP oraz w zestawieniu pozycji pozabilansowych NBP w roku obrotowym 2005

Od 1 stycznia 2004 r., na mocy uchwały nr 16/2003 (załącznik nr 1 i 2 do uchwały) układ bilansu, rachunku zysków i strat oraz treść, jaką zawierają pozycje aktywów i pasywów, jest dostosowana do wytycznych EBC.

W roku obrotowym 2005 **układ bilansu NBP** nie zmienił się. Nastąpiła jednak zmiana sposobu prezentacji wyników wyceny pozycji pozabilansowych oraz przesunięcie wybranych pozycji bilansu w ramach aktywów i pasywów. W celu zapewnienia porównywalności danych finansowych w sprawozdaniu finansowym za rok 2005 z rokiem 2004, NBP dokonał ujednoczenia sposobu prezentacji powyższych pozycji w bilansie zamknięcia sporządzonym na dzień 31 grudnia 2004 r. Zasady prezentacji były zastosowane w sposób retrospektywny.

Korekty dokonane przez NBP miały charakter tylko prezentacyjny i nie wpływały na wynik finansowy roku 2004 oraz roku 2005.

W 2005 r. NBP dokonał zmiany sposobu prezentacji pozycji 10.3. „Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych” po stronie aktywów oraz pozycji 10.1 „Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych” po stronie pasywów. Zmiana ta miała wpływ na wysokość sumy bilansowej na dzień 31 grudnia 2004 r. Na koniec 2004 r. suma bilansowa aktywów i pasywów NBP ukształtowała się na poziomie 119.661.106,9 tys. zł. W wyniku retrospektywnego zaprezentowania zmiany, suma bilansowa na dzień 31 grudnia 2004 r., prezentowana w bilansie porównawczym, jest mniejsza o 176,5 tys. zł i wynosi 119.660.930,4 tys. zł.

Zgodnie z zasadami stosowanymi przez Europejski Bank Centralny, lista monetarnych instytucji finansowych nie zawiera banków z ogłoszoną upadłością i w likwidacji. Operacje z takimi bankami od 1 stycznia 2005 r. są prezentowane w sektorze pozostałych instytucji finansowych. W związku z tym, w bilansie na 31 grudnia 2004 r., dokonano przeklasyfikowania odpowiednio po stronie aktywów należności w wysokości 96.951,9 tys. zł z pozycji 6. „Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej” do pozycji 10.5. „Inne” oraz po stronie pasywów zobowiązań w wysokości 375,4 tys. zł z pozycji 2.1. „Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych)” do pozycji 4.2. „Pozostałe zobowiązania”.

Układ rachunku zysków i strat NBP nie uległ zmianie w roku obrotowym 2005.

W celu zwiększenia przejrzystości, w **zestawieniu pozycji pozabilansowych NBP**, wyeliminowano pozycje, związane z transakcjami terminowymi na dłużne papiery wartościowe, których NBP nie zamierza dokonywać w najbliższej przyszłości. Stan tych pozycji na dzień 31 grudnia 2004 r. oraz na dzień 31 grudnia 2005 r. wynosi zero. Zmiana ta dotyczy następujących pozycji: 9. „Dłużne papiery wartościowe w walutach obcych do otrzymania z tytułu transakcji terminowych”, 10. „Środki pieniężne w walutach obcych do wydania z tytułu zakupu dłużnych papierów wartościowych w transakcjach terminowych”, 11. „Dłużne papiery wartościowe w walutach obcych do wydania z tytułu transakcji terminowych”, 12. „Środki pieniężne w walutach obcych do otrzymania z tytułu sprzedaży dłużnych papierów wartościowych w transakcjach terminowych”.

Wyodrębniono nową pozycję pozabilansową 11. „Należności warunkowe”. Ponadto dokonano podziału zestawienia pozycji pozabilansowych na zestawienie pozycji, dla których ewidencja prowadzona jest wartościowo oraz zestawienie pozycji, dla których ewidencja prowadzona jest ilościowo (obecnie pozycje: „Metale szlachetne” oraz „Depozyty rzeczowo-wartościowe”).

W związku z tym, pozycje pozabilansowe zostały odpowiednio przenieumerowane, a ich łączna ilość spadła z 19 do 16 pozycji.

2.4. Zmiany w pozycjach bilansu NBP

Suma bilansowa aktywów i pasywów Narodowego Banku Polskiego wyniosła na dzień 31 grudnia 2005 r. 149.664.629,1 tys. zł i zwiększyła się o 30.003.698,7 tys. zł (25,1%), w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2004 r., który wynosił 119.660.930,4 tys. zł (z zachowaniem porównywalności danych)³. Zmiany w pozycjach aktywów bilansu NBP w 2005 r. przedstawia Tabela 2.

Tabela 2

Wyszczególnienie	Stan na		Zmiana	
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2004- 31.12.2005	
	w tys. złotych			%
AKTYWA				
1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	4 332 440,4	5 535 040,4	1 202 600,0	27,8
2. Należności od nierezydentów w walutach obcych	105 994 178,2	133 770 335,2	27 776 157,0	26,2
2.1. Należności od MFW	2 344 541,4	1 269 440,2	-1 075 101,2	-45,9
2.2. Rachunki w instytucjach zagranicznych, dłużne papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne	103 649 636,8	132 500 895,0	28 851 258,2	27,8
3. Należności od rezydentów w walutach obcych	101 303,9	107 671,7	6 367,8	6,3
4. Należności od nierezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	0,0	464 000,0	464 000,0	-
6. Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	3 061 796,6	2 699 968,5	-361 828,1	-11,8
7. Dłużne papiery wartościowe rezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Należności od sektora rządowego w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0	0,0
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0	0,0
10. Pozostałe aktywa	6 171 211,3	7 087 613,3	916 402,0	14,8
10.1. Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	1 146 326,9	1 140 746,9	-5 580,0	-0,5
10.2. Pozostałe aktywa finansowe	4 709 474,6	5 649 565,0	940 090,4	20,0
10.3. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	10,7	0,3	-10,4	-97,2
10.4. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	46 361,0	59 086,3	12 725,3	27,4
10.5. Inne	269 038,1	238 214,8	-30 823,3	-11,5
AKTYWA OGÓŁEM	119 660 930,4	149 664 629,1	30 003 698,7	25,1

³ Suma bilansowa wykazana w sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2004 r. wyniosła 119.661.106,9 tys. zł i jest większa od kwoty prezentowanej w bilansie porównawczym o 176,5 tys. zł (por. rozdział 2.3).

Główną przyczyną wzrostu sumy aktywów na 31 grudnia 2005 r. w porównaniu do 31 grudnia 2004 r. było zwiększenie poziomu rezerw walutowych. Następstwem tego było zwiększenie o kwotę 28.851.258,2 tys. zł pozycji 2.2. „Rachunki w instytucjach zagranicznych, dłużne papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne”.

Ponadto na zmianę sumy aktywów wpłynęły zwiększenia:

- pozycji 1. „Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości” o kwotę 1.202.600,0 tys. zł, w wyniku wzrostu cen rynkowych złota, deprecjacji złota w stosunku do dolara amerykańskiego oraz zwiększenia stanu lokat w złocie o 635,872 uncji,
- pozycji 5. „Należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej” o kwotę 464.000,0 tys. zł z tytułu kredytu lombardowego udzielonego bankowi komercyjnemu pod zastaw skarbowych papierów wartościowych,
- pozycji 10.2 „Pozostałe aktywa finansowe” o kwotę 940.090,4 tys. zł głównie w wyniku przewalutowania przez MFW udziału RP z oprocentowanej transzy rezerwowej w walucie obcej na udziały RP w PLN, w związku ze spłatą do MFW w 2005 r. kredytów uprzednio zaciągniętych przez Indonezję, Ukrainę, Turcję, Filipiny, Brazylię.

przy jednoczesnym zmniejszeniu:

- pozycji 2.1 „Należności od MFW” o kwotę 1.075.101,2 tys. zł głównie w wyniku przewalutowania przez MFW udziału RP z oprocentowanej transzy rezerwowej w walucie obcej na udziały RP w PLN, w związku ze spłatą do MFW w 2005 r. kredytów uprzednio zaciągniętych przez Indonezję, Ukrainę, Turcję, Filipiny, Brazylię,
- pozycji 6. „Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej” o kwotę 361.828,1 tys. zł głównie w wyniku spłaty rat kredytu udzielonego przez NBP na inwestycje centralne.

Pozycje: 4. „Należności od nierezydentów w walucie krajowej”, 7. „Dłużne papiery wartościowe rezydentów w walucie krajowej”, 8. „Należności od sektora rządowego w walucie krajowej” oraz 9. „Pozycje w trakcie rozliczenia” wykazywały na dzień 31 grudnia 2005 r. stan zerowy, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2004 r.

Zmiany w pozycjach pasywów bilansu NBP w 2005 r. przedstawia Tabela 3.

Tabela 3

Wyszczególnienie	Stan na		Zmiana	
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2004 - 31.12.2005	
	w tys. złotych			%
PASYWA				
1. Pieniądz w obiegu	55 924 918,7	62 596 882,8	6 671 964,1	11,9
2. Zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	27 239 943,3	41 758 335,0	14 518 391,7	53,3
2.1. Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych)	13 247 160,9	7 954 726,0	-5 292 434,9	-40,0
2.2. Depozyty na koniec dnia	52 377,2	2 582 234,4	2 529 857,2	4 830,1
2.3. Depozyty o stałym oprocentowaniu	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Inne operacje polityki pieniężnej	13 940 405,2	31 221 374,6	17 280 969,4	124,0
3. Pozostałe zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	13 917,9	60 731,1	46 813,2	336,4
4. Zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej	11 429 593,2	10 131 386,5	-1 298 206,7	-11,4
4.1. Zobowiązania wobec sektora rządowego	11 076 660,5	10 024 016,2	-1 052 644,3	-9,5
4.2. Pozostałe zobowiązania	352 932,7	107 370,3	-245 562,4	-69,6
5. Zobowiązania wobec nierezydentów w walucie krajowej	136 626,6	36 552,2	-100 074,4	-73,2
6. Zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych	3 577 020,8	7 787 912,8	4 210 892,0	117,7
7. Zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych	288 280,5	6 508 388,1	6 220 107,6	2 157,7
8. Zobowiązania wobec MFW	4 412 809,3	5 398 513,8	985 704,5	22,3
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0	0,0
10. Pozostałe pasywa	304 217,6	311 661,4	7 443,8	2,4
10.1. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	-175,9	-9,2	166,7	-
10.2. Rozliczenia międzyokresowe	261 561,4	242 938,8	-18 622,6	-7,1
10.3. Inne	42 832,1	68 731,8	25 899,7	60,5
11. Rezerwy na przyszłe zobowiązania	113 445,3	105 753,3	-7 692,0	-6,8
12. Różnice z wyceny	9 774 184,9	11 471 569,8	1 697 384,9	17,4
13. Fundusze i rezerwy	2 058 597,7	2 277 966,4	219 368,7	10,7
13.1. Fundusz statutowy	1 500 000,0	1 500 000,0	0,0	0,0
13.2. Fundusz rezerwowy	558 597,7	777 966,4	219 368,7	39,3
13.3. Rezerwy	0,0	0,0	0,0	0,0
14. Wynik finansowy	4 387 374,6	1 218 975,9	-3 168 398,7	-72,2
14.1. Wynik finansowy roku bieżącego	799 385,8	1 218 975,9	419 590,1	52,5
14.2. Wynik finansowy z tytułu zmian zasad rachunkowości	3 587 988,8	0,0	-3 587 988,8	-100,0
PASYWA OGÓŁEM	119 660 930,4	149 664 629,1	30 003 698,7	25,1

Po stronie pasywów zmiany miały bardziej zróżnicowany charakter. Wzrost sumy pasywów na 31 grudnia 2005 r. w porównaniu do 31 grudnia 2004 r. był związany głównie ze wzrostem podaży pieniądza, czego następstwem był wzrost zobowiązań z tytułu operacji otwartego rynku (zwiększenie pozycji 2.4 „Inne operacje polityki pieniężnej” o 17.280.969,4 tys. zł). W celu absorpcji płynności w 2005 r. zwiększona została emisja bonów pieniężnych NBP.

Ponadto na zmianę sumy pasywów wpłynęły zwiększenia:

- pozycji 1. „Pieniądz w obiegu” o kwotę 6.671.964,1 tys. zł, co było skutkiem wzrostu zapotrzebowania na gotówkę,
- pozycji 2.2. „Depozyty na koniec dnia” o kwotę 2.529.857,2 tys. zł,
- pozycji 6. „Zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych” o kwotę 4.210.892,0 tys. zł, z tytułu zwiększenia środków pieniężnych na rachunkach sektora rządowego,
- pozycji 7. „Zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych” o kwotę 6.220.107,6 tys. zł, wynikającego głównie ze zwiększenia stanu środków pieniężnych w EUR na rachunku pomocniczym Komisji Europejskiej do obsługi środków własnych Unii Europejskiej oraz lokat otrzymanych w walutach obcych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych,
- pozycji 8. „Zobowiązania wobec MFW” o kwotę 985.704,5 tys. zł głównie w wyniku przewalutowania przez MFW udziału RP z oprocentowanej transzy rezerwowej w walucie obcej na udziały RP w PLN, w związku ze spłatą do MFW w 2005 r. kredytów uprzednio zaciągniętych przez Indonezję, Ukrainę, Turcję, Filipiny, Brazylię,
- pozycji 12. „Różnice z wyceny” o kwotę 1.697.384,9 tys. zł, która obejmuje:
 - rachunek rewaluacyjny (stan na 31 grudnia 2005 r. wyniósł 5.842.180,3 tys. zł i był mniejszy w porównaniu do 31 grudnia 2004 r. o 3.569.165,5 tys. zł),
 - przychody niezrealizowane z wyceny kursowej (stan na 31 grudnia 2005 r. wyniósł 5.472.707,1 tys. zł, podczas gdy stan na dzień 31 grudnia 2004 r. był zerowy),
 - przychody niezrealizowane z wyceny cenowej (stan na 31 grudnia 2005 r. wyniósł 156.682,4 tys. zł i był mniejszy w porównaniu do 31 grudnia 2004 r. o 206.156,7 tys. zł);

przy jednoczesnych zmniejszeniach:

- pozycji 2.1. „Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych)” monetarnych instytucji finansowych o kwotę 5.292.434,9 tys. zł,
- pozycji 4. „Zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej” o kwotę 1.298.206,7 tys. zł, głównie z powodu zmniejszenia środków na rachunkach sektora rządowego,
- pozycji 14. „Wynik finansowy” o kwotę 3.168.398,7 tys. zł. W 2005 r. nie wystąpiły czynniki o charakterze jednorazowym z tytułu zmian zasad rachunkowości, które w 2004 r. wyniosły 3.587.988,8 tys. zł i zwiększyły wynik finansowy NBP w dniu 1 stycznia 2004 r.

Pozycje: 2.3. „Depozyty o stałym oprocentowaniu”, 9. „Pozycje w trakcie rozliczenia” oraz 13.3. „Rezerwy” wykazywały na dzień 31 grudnia 2005 r. stan zerowy, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2004 r.

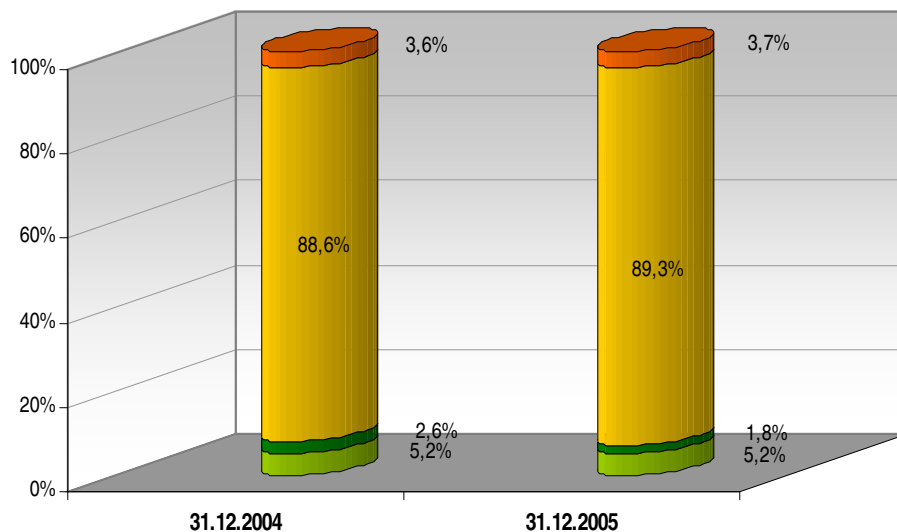
Udział podstawowych składników aktywów i pasywów w sumie bilansowej na dzień 31 grudnia 2004 r. i 31 grudnia 2005 r. przedstawiają Tabela 4 i Tabela 5.

Tabela 4

Wyszczególnienie	Stan na		Zmiana
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2004 - 31.12.2005
	%		pp.
AKTYWA			
1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	3,6	3,7	0,1
2. Należności od nierezydentów w walutach obcych	88,6	89,3	0,7
2.1. <i>Należności od MFW</i>	2,0	0,8	-1,2
2.2. <i>Rachunki w instytucjach zagranicznych, dłużne papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne</i>	86,6	88,5	1,9
3. Należności od rezydentów w walutach obcych	0,1	0,1	0,0
4. Należności od nierezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0
5. Należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	0,0	0,3	0,3
6. Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	2,6	1,8	-0,8
7. Dłużne papiery wartościowe rezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0
8. Należności od sektora rządowego w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0
10. Pozostałe aktywa	5,1	4,8	-0,3
10.1. <i>Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne</i>	1,0	0,8	-0,2
10.2. <i>Pozostałe aktywa finansowe</i>	4,0	3,8	-0,2
10.3. <i>Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych</i>	0,0	0,0	0,0
10.4. <i>Rozliczenia międzyokresowe kosztów</i>	0,0	0,0	0,0
10.5. <i>Inne</i>	0,1	0,2	0,1
AKTYWA OGÓLEM	100,0	100,0	-

Porównanie struktury aktywów NBP w 2004 oraz w 2005 r. ilustruje poniższy wykres:

Struktura aktywów bilansu NBP w 2004 i 2005 roku

- Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości
- Należności od nierezydentów w walutach obcych
- Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej
- Pozostałe pozycje

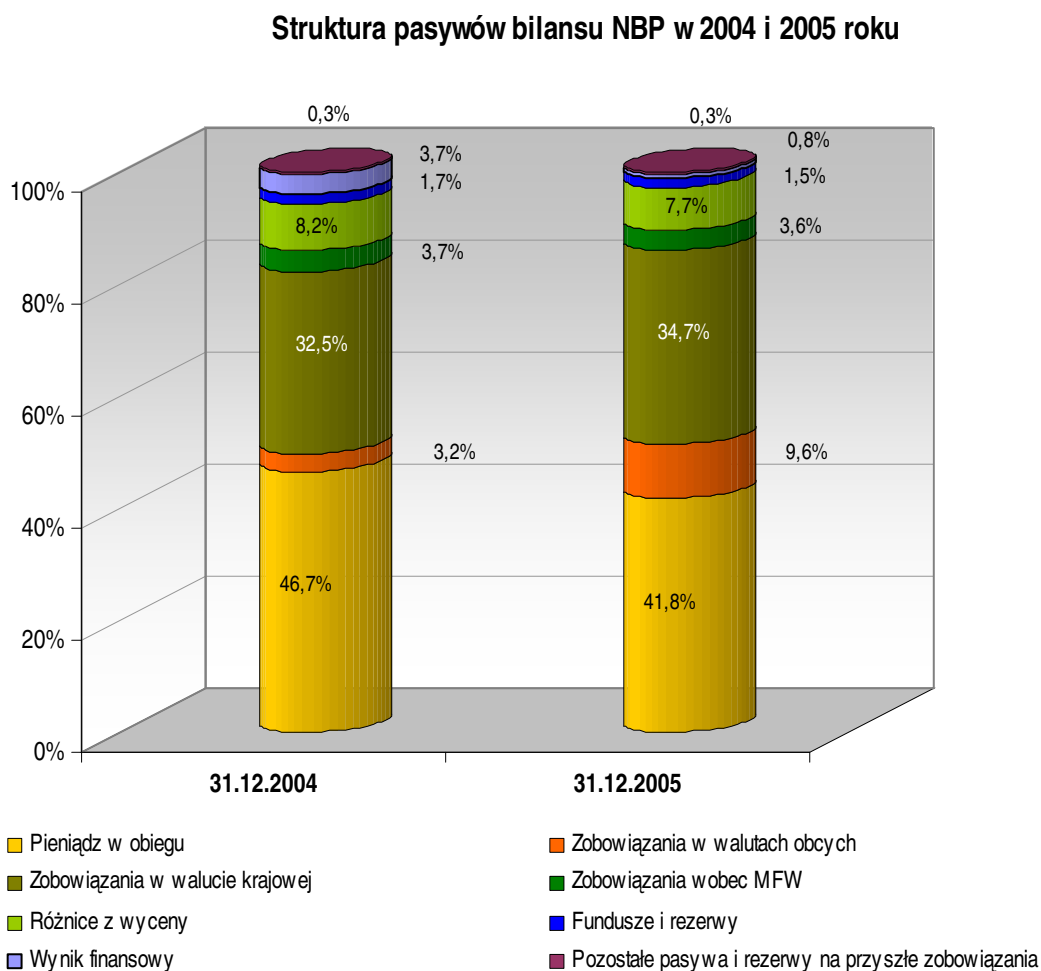
Zarówno na 31 grudnia 2004 r. jak i na 31 grudnia 2005 r. główną pozycję aktywów stanowiły należności od nierezydentów w walutach obcych (odpowiednio 88,6% i 89,3% sumy bilansowej). Wzrost udziału tej pozycji w sumie bilansowej wynika głównie ze zwiększenia w NBP poziomu rezerw walutowych. Dodatkowo w opisywanym okresie zmniejszył się udział pozycji 6 aktywów „Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej”, głównie w wyniku spłaty rat kredytu udzielanego przez NBP na inwestycje centralne.

Tabela 5

Wyszczególnienie	Stan na		Zmiana
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2004 - 31.12.2005
	%		pp.
PASYWA			
1. Pieniądz w obiegu	46,7	41,8	-4,9
2. Zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	22,8	27,9	5,1
2.1. Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych)	11,1	5,3	-5,8
2.2. Depozyty na koniec dnia	0,0	1,7	1,7
2.3. Depozyty o stałym oprocentowaniu	0,0	0,0	0,0
2.4. Inne operacje polityki pieniężnej	11,7	20,9	9,2
3. Pozostałe zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0
4. Zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej	9,6	6,8	-2,8
4.1. Zobowiązania wobec sektora rządowego	9,3	6,7	-2,6
4.2. Pozostałe zobowiązania	0,3	0,1	-0,2
5. Zobowiązania wobec nierezydentów w walucie krajowej	0,1	0,0	-0,1
6. Zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych	3,0	5,2	2,2
7. Zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych	0,2	4,4	4,2
8. Zobowiązania wobec MFW	3,7	3,6	-0,1
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0
10. Pozostałe pasywa	0,2	0,2	0,0
10.1. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	0,0	0,0	0,0
10.2. Rozliczenia międzyokresowe	0,2	0,2	0,0
10.3. Inne	0,0	0,0	0,0
11. Rezerwy na przyszłe zobowiązania	0,1	0,1	0,0
12. Różnice z wyceny	8,2	7,7	-0,5
13. Fundusze i rezerwy	1,7	1,5	-0,2
13.1. Fundusz statutowy	1,2	1,0	-0,2
13.2. Fundusz rezerwowy	0,5	0,5	0,0
13.3. Rezerwy	0,0	0,0	0,0
14. Wynik finansowy	3,7	0,8	-2,9
14.1. Wynik finansowy roku bieżącego	0,7	0,8	0,1
14.2. Wynik finansowy z tytułu zmian zasad rachunkowości	3,0	0,0	-3,0
PASYWA OGÓŁEM	100,0	100,0	-

Największa zmiana w strukturze pasywów dotyczy pozycji 2.4. „Inne operacje polityki pieniężnej”, co było spowodowane wzrostem nadpłynności sektora bankowego w roku 2005, w porównaniu do roku 2004.

Porównanie struktury pasywów NBP w 2004 oraz w 2005 r. ilustruje poniższy wykres:

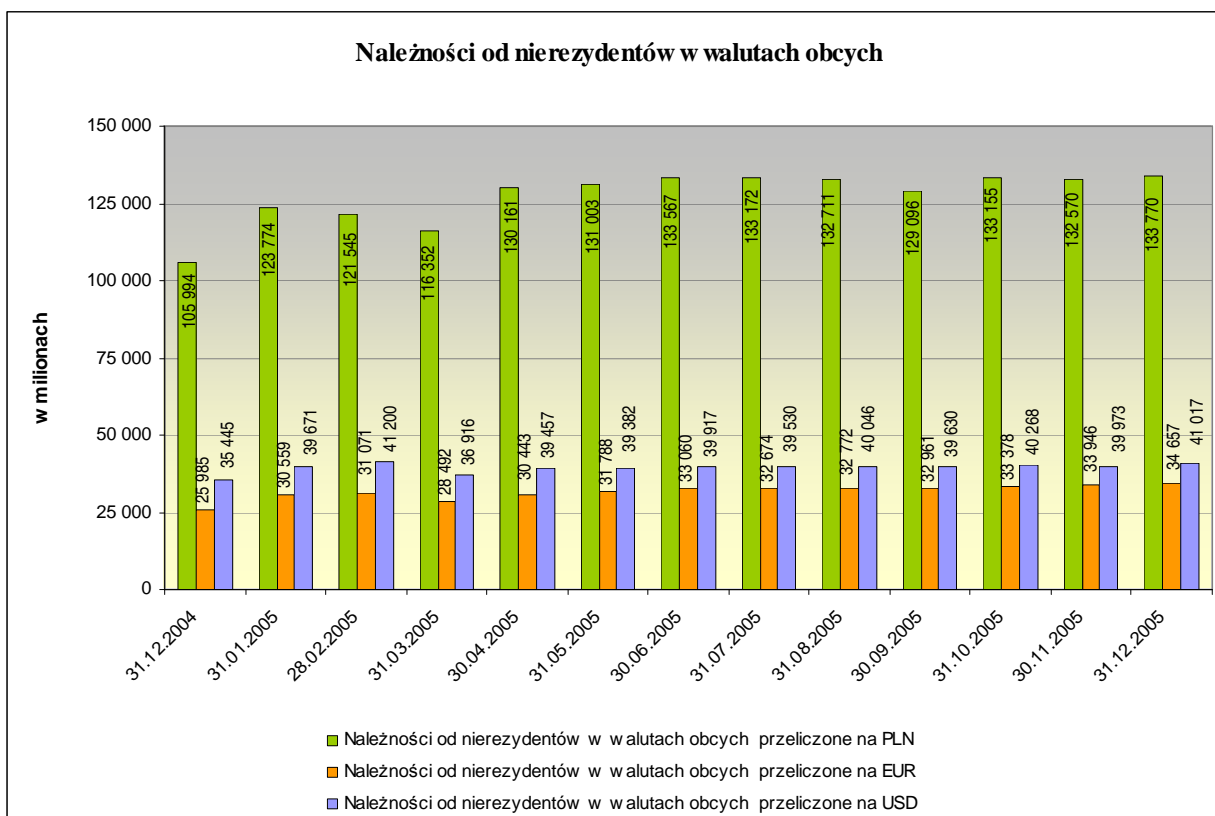
Pieniądz w obiegu stanowi największą pozycję pasywów bilansu NBP. Udział tej pozycji w sumie bilansowej wyniósł na 31 grudnia 2004 r. – 46,7% natomiast na koniec grudnia 2005 r. – 41,8%. Dodatkowo na zmianę struktury pasywów na dzień 31 grudnia 2005 r. wpłynęły zmniejszenia:

- pozycji 12. „Różnice z wyceny” z 8,2% do 7,7% sumy bilansowej,
- pozycji 14. „Wynik finansowy” z 3,7% do 0,8% sumy bilansowej,

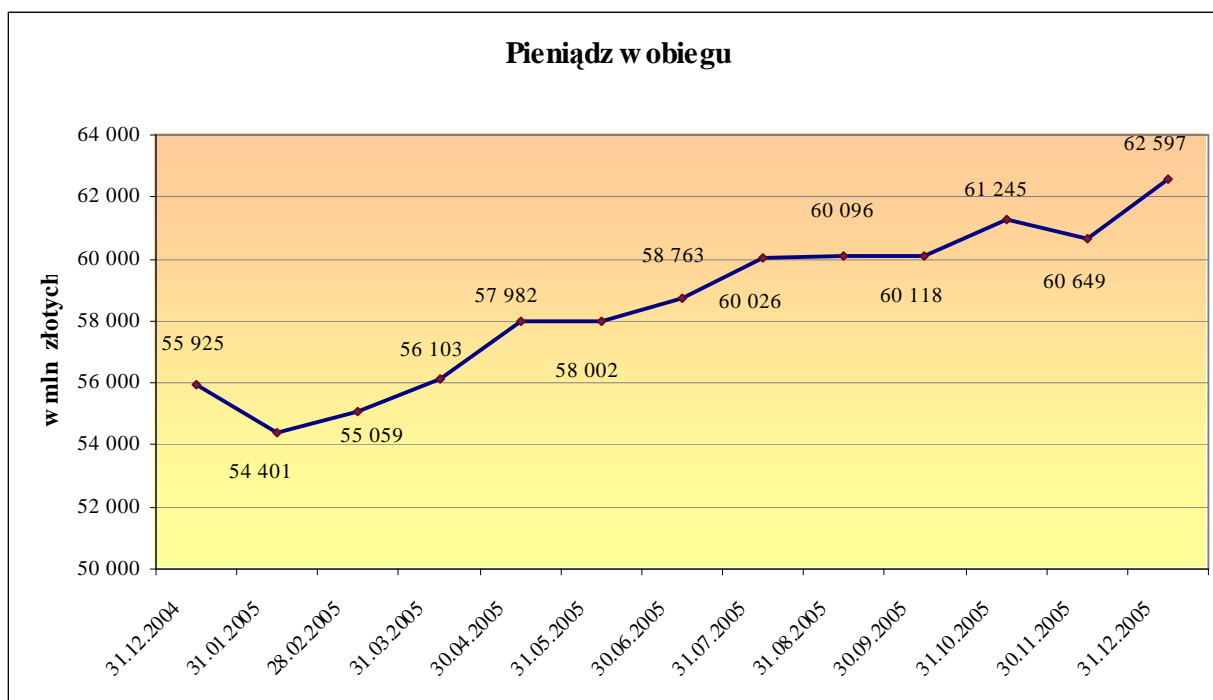
przy jednoczesnym zwiększeniu:

- zobowiązań w walucie krajowej z 32,5% do 34,7% sumy bilansowej (pozycja 2. „Zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej” z 22,8% do 27,9%, pozycja 4. „Zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej” z 9,6% do 6,8%, pozycja 5. „Zobowiązania wobec nierezydentów w walucie krajowej” z 0,1% do 0,0%);
- zobowiązań w walutach obcych z 3,2% do 9,6% sumy bilansowej (pozycja 6. „Zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych” z 3,0% do 5,2%, pozycja 7. „Zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych” z 0,2% do 4,4% sumy bilansowej).

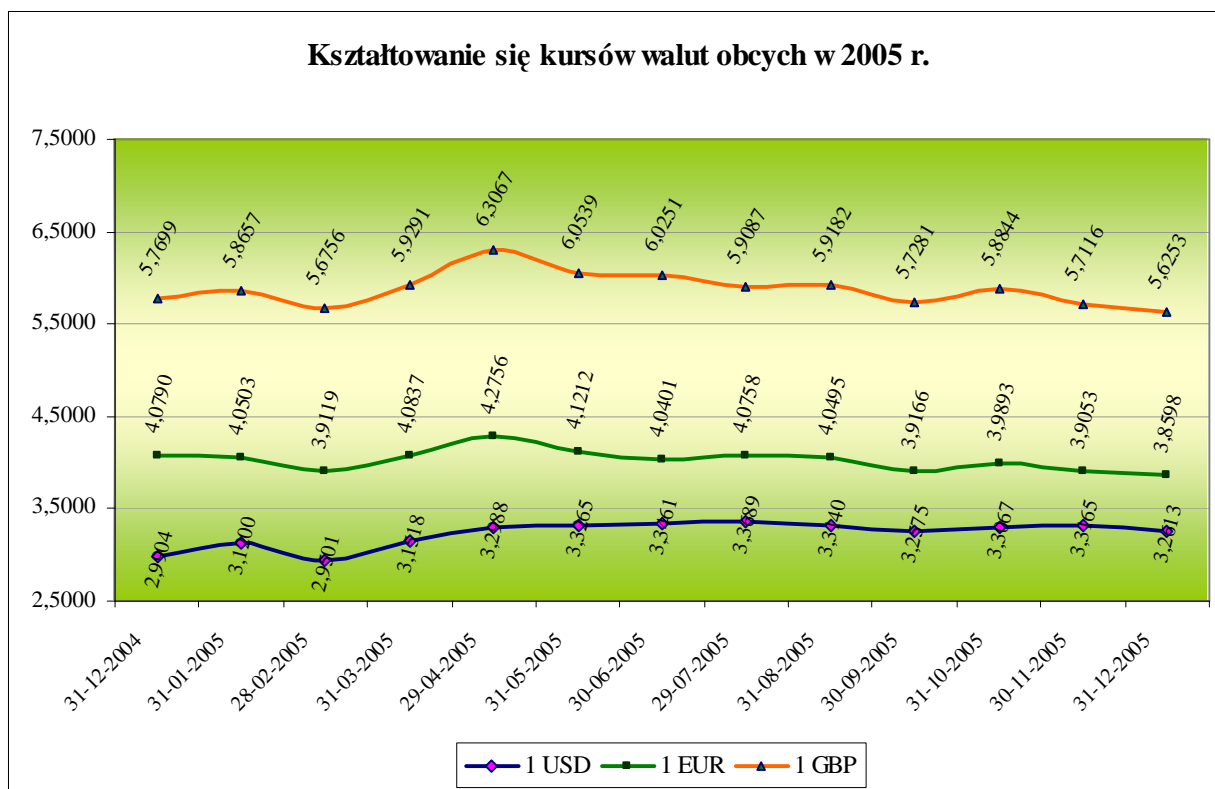
Informacje, dotyczące tendencji kształtowania się wybranych aktywów i pasywów oraz kursów niektórych walut, zaprezentowano na poniższych wykresach:

Poziom pieniądza w obiegu w okresie od stycznia do grudnia 2005 r. charakteryzował się ogólnym trendem wzrostowym, z wyjątkiem miesięcy: stycznia (spadek o 2,7% w stosunku do grudnia 2004 r.) i listopada (spadek o 1,0% w stosunku do października 2005 r.). Szczególnie istotne wzrosty pieniądza w obiegu odnotowano w miesiącach: kwiecień, lipiec, grudzień (odpowiednio o 3,4%, 2,2%, 3,2%). Średnia miesięczna wielkość tej pozycji w ciągu 2005 r. wyniosła 58.753.419,1 tys. zł.

Poniżej na wykresie przedstawiono kształtowanie się kursów średnich NBP dla trzech głównych walut: USD, EUR i GBP. W ciągu 2005 r. złoty stracił na wartości około 9,1% w stosunku do dolara amerykańskiego (2,9904 PLN/USD na dzień 31.12.2004 r. i 3.2613 PLN/USD na 31.12.2005 r.). Natomiast złoty zyskał na wartości w stosunku do euro i funta szterlinga odpowiednio o 5,4% oraz 2,5% (dla EUR z 4,0790 PLN/EUR na 31.12.2004 r. do 3,8598 PLN/EUR na dzień 31.12.2005 r. oraz dla GBP z 5,7699 PLN/GBP na 31.12.2004 r. do 5,6253 PLN/GBP na 31.12.2005 r.).

W roku 2005, w porównaniu do roku 2004, nastąpiło umocnienie średniorocznych kursów złotego w stosunku do trzech głównych walut obcych, co przedstawia Tabela 6.

Tabela 6

Kurs średnioroczny	2004 r.	2005 r.	Zmiana 2004 - 2005	
	w złotych			%
PLN/USD	3,6540	3,2348	-0,4192	-11,5
PLN/EUR	4,5340	4,0254	-0,5086	-11,2
PLN/GBP	6,6856	5,8833	-0,8023	-12,0

2.5. Zmiany w pozycjach rachunku zysków i strat NBP

Według stanu na dzień 31 grudnia 2005 r. działalność NBP zamknęła się dodatnim wynikiem finansowym w wysokości 1.218.975,9 tys. zł. Zysk ten jest niższy od osiągniętego w 2004 r. o 3.168.398,7 tys. zł (72,2%). Należy jednak podkreślić, że wynik finansowy za 2004 r. obejmuje jednorazowy wpływ zmian zasad rachunkowości, wprowadzonych 1 stycznia 2004 r. Wyodrębnienie tego wpływu zapewnia porównywalność danych za lata 2004-2005. W poniższej tabeli przedstawiono ogólne informacje o strukturze wyniku finansowego z zachowaniem porównywalności danych (po wyeliminowaniu z wyniku finansowego za 2004 r. efektu wynikającego ze zmian zasad rachunkowości).

Tabela 7

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana	
	2004	2005		
	w tys. złotych			%
Wynik finansowy	4 387 374,6	1 218 975,9	-3 168 398,7	-72,2
<i>Wynik finansowy z tytułu zmian zasad rachunkowości</i>	3 587 988,8	-	-3 587 988,8	-
Wynik finansowy bez uwzględnienia zmian zasad rachunkowości	799 385,8	1 218 975,9	419 590,1	52,5
1. Wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii	1 328 473,5	1 581 617,7	253 144,2	19,1
2. Wynik z operacji finansowych	648 211,2	774 503,9	126 292,7	19,5
3. Wynik z tytułu opłat i prowizji	-12 963,7	-12 608,3	355,4	-2,7
4. Przychody z tytułu akcji i udziałów	11 058,9	10 736,0	-322,9	-2,9
5. Pozostałe przychody	110 979,3	109 425,5	-1 553,8	-1,4
6. Koszty wynagrodzeń pracowników wraz z narzutami na wynagrodzenia	454 400,0	405 849,5	-48 550,5	-10,7
7. Koszty administracyjne	392 813,7	344 110,7	-48 703,0	-12,4
8. Koszty amortyzacji	137 913,5	166 177,5	28 264,0	20,5
9. Koszty emisji znaków pieniężnych	226 301,7	246 982,0	20 680,3	9,1
10. Pozostałe koszty	74 944,5	81 579,2	6 634,7	8,9

Po wyeliminowaniu wpływu zmian zasad rachunkowości na wynik finansowy roku 2004 (3.587.988,8 tys. zł), jego wielkość wyniosła 799.385,8 tys. zł. Oznacza to, że **w warunkach porównywalnych zysk zrealizowany przez NBP w 2005 roku był wyższy od wykonanego w poprzednim okresie sprawozdawczym o 419.590,1 tys. zł (52,5%)**.

Niżej przedstawiona analiza porównawcza pozycji rachunku zysków i strat wymienionych w Tabeli 7 oparta jest na danych liczbowych po wyeliminowaniu wspomnianego efektu zmian zasad rachunkowości.

Tabela 8

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2004	2005			2004	2005
	w tys. złotych			%		
1. Wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii	3 544 029,7	1 581 617,7	-1 962 412,0	-55,4	-	-
<i>Wpływ zmiany zasad rachunkowości</i>	2 215 556,2	-	-2 215 556,2	-	-	-
Wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii - porównywalny	1 328 473,5	1 581 617,7	253 144,2	19,1	-	-
1.1. Przychody	4 137 208,5	4 716 864,7	579 656,2	14,0	100,0	100,0
z papierów wartościowych	3 264 251,8	3 591 773,5	327 521,7	10,0	78,9	76,1
od środków NBP zgromadzonych na rachunkach bankowych	624 426,4	901 661,9	277 235,5	44,4	15,1	19,1
od kredytów i pożyczek	193 922,4	172 184,7	-21 737,7	-11,2	4,7	3,7
inne przychody	54 607,9	51 244,6	-3 363,3	-6,2	1,3	1,1
1.2. Koszty	2 808 735,0	3 135 247,0	326 512,0	11,6	100,0	100,0
odsetek, dyskonta i premii od papierów wartościowych	1 576 106,3	1 919 198,8	343 092,5	21,8	56,1	61,2
odsetek od rachunków bieżących i lokat terminowych prowadzonych przez NBP	1 232 157,9	1 214 981,3	-17 176,6	-1,4	43,9	38,8
kredytów i pożyczek w walutach obcych	35,2	10,7	-24,5	-69,6	0,0	0,0
inne koszty	435,6	1 056,2	620,6	142,5	0,0	0,0

Wzrost wyniku z tytułu odsetek, dyskonta i premii o 253.144,2 tys. zł (19,1%) był wypadkową podwyższenia zarówno przychodów o 579.656,2 tys. zł (14,0%), jak również kosztów o 326.512,0 tys. zł (11,6%).

Wzrost przychodów wynikał przede wszystkim z:

- odsetek i dyskonta papierów wartościowych (o 327.521,7 tys. zł),
- odsetek od środków NBP zgromadzonych na rachunkach bankowych (o 277.235,5 tys. zł).

Wzrost tych pozycji przychodów wynikał głównie ze zwiększenia poziomu rezerw walutowych, wspartego dodatkowo wzrostem oprocentowania lokat międzybankowych oraz papierów nominowanych w USD (oprocentowanie dyskontowych papierów w EUR oraz GBP utrzymało się na poziomie roku 2004, natomiast w przypadku papierów kuponowych uległo obniżeniu). Pozytywne oddziaływanie na wynik finansowy NBP wyżej wspomnianych

czynników zostało częściowo zredukowane średniorocznym umocnieniem się złotego w stosunku do walut obcych.

Wzrost kosztów odsetek, dyskonta i premii nastąpił w głównej mierze w obrębie kosztów od papierów wartościowych. W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego, koszty te zwiększyły się o 343.092,5 tys. zł (21,8%). Wzrost ten spowodowany był w głównej mierze zwiększonymi kosztami dyskonta bonów pieniężnych NBP (o 567.194,7 tys. zł), co było pochodną wyższego poziomu ich emisji. Nastąpiło to w wyniku większej skali operacji otwartego rynku, spowodowanej wzrostem poziomu nadpłynności sektora bankowego. W kierunku obniżenia kosztów dyskonta oddziaływało niższe oprocentowanie bonów, wynikające z ze zmian stopy referencyjnej NBP w 2005 r.

Oddziaływanie wzrostu kosztów dyskonta bonów pieniężnych NBP na wynik finansowy zostało częściowo zniwelowane niższymi (o 243.509,8 tys. zł) kosztami premii od zagranicznych papierów wartościowych. Koszty te obniżyły się przede wszystkim w związku z niższym poziomem cen papierów wartościowych, wspartym efektem średniorocznego umocnienia się złotego wobec walut obcych.

Pomimo faktu, że pozostałe pozycje kosztów odsetek, dyskonta i premii nie rzutowały w sposób znaczący na zmianę wyniku finansowego NBP (łączy wpływ – 16.580,5 tys. zł w kierunku jego podwyższenia), to należy odnotować, że w 2005 roku miał miejsce istotny, ponad sześćdziesięcioprocentowy spadek kosztów odsetek od lokat terminowych Ministerstwa Finansów. Obniżenie tych kosztów (o 417.032,3 tys. zł w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego) wynikało przede wszystkim ze zmniejszenia średniego stanu tych lokat.

Tabela 9

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2004	2005			2004	2005
	w tys. złotych				%	
2. Wynik z operacji finansowych	2 020 643,8	774 503,9	-1 246 139,9	-61,7	-	-
<i>Wpływ zmiany zasad rachunkowości</i>	<i>1 372 432,6</i>	<i>-</i>	<i>-1 372 432,6</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Wynik z operacji finansowych - porównywalny	648 211,2	774 503,9	126 292,7	19,5	-	-
2.1. Przychody z operacji finansowych	2 261 868,4	3 760 435,2	1 498 566,8	66,3	100,0	100,0
Dodatnie różnice kursowe	2 124 384,7	3 426 381,7	1 301 997,0	61,3	93,9	91,1
Dodatnie różnice cenowe	137 483,7	334 053,5	196 569,8	143,0	6,1	8,9
2.2. Koszty operacji finansowych	2 883 183,6	2 738 606,8	-144 576,8	-5,0	100,0	100,0
Ujemne różnice kursowe	2 823 053,0	2 586 754,8	-236 298,2	-8,4	97,9	94,5
Ujemne różnice cenowe	60 130,6	151 852,0	91 721,4	152,5	2,1	5,5
2.3. Koszty niezrealizowane	21 187 022,4	3 816 542,6	-17 370 479,8	-82,0	100,0	100,0
Koszty niezrealizowane z wyceny kursowej	20 894 409,8	3 181 805,4	-17 712 604,4	-84,8	98,6	83,4
Koszty niezrealizowane z wyceny cenowej	292 612,6	634 737,2	342 124,6	116,9	1,4	16,6
2.4. Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na ryzyko i odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych	22 483 610,0	3 569 218,1	-18 914 391,9	-84,1	100,0	100,0
Przychody ze zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych	85,2	52,6	-32,6	-38,3	0,0	0,0
Przychody z tytułu zmniejszenia stanu rachunku rewaluacyjnego	22 483 524,8	3 569 165,5	-18 914 359,3	-84,1	100,0	100,0
2.5. Koszty z tytułu utworzenia rezerw na ryzyko i odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych	27 061,2	-	-27 061,2	-100,0	100,0	-
Koszty odpisów aktualizujących z operacji finansowych	27 061,2	-	-27 061,2	-100,0	100,0	-

Wzrost wyniku z operacji finansowych o 126.292,7 tys. zł (19,5%) spowodowany był w głównej mierze:

- wzrostem wyniku z tytułu różnic kursowych, który ukształtował się w 2005 r. na poziomie 839.626,9 tys. zł, wyższym od zrealizowanego w roku 2004 o 1.538.295,2 tys. zł,
- wzrostem wyniku z tytułu różnic cenowych, który ukształtował się w 2005 r. na poziomie 182.201,5 tys. zł, wyższym o 104.848,4 tys. zł od zrealizowanego w 2004 r.; wzrost ten wynikał głównie z większej skali operacji sprzedaży papierów wartościowych, której oddziaływanie zostało częściowo zredukowane spadkiem cen tych papierów.

Pozytywne oddziaływanie na wynik finansowy NBP wyżej wspomnianych czynników zostało częściowo skompensowane:

- spadkiem o 1.201.754,9 tys. zł przychodów z tytułu zmniejszenia stanu rachunku rewaluacyjnego, głównie w związku z niższą skalą sprzedaży walut obcych za walutę krajową,
- wzrostem kosztów niezrealizowanych z wyceny cenowej papierów wartościowych w walutach obcych o 342.124,6 tys. zł, głównie w wyniku spadku ich cen.

Tabela 10

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana	
	2004	2005		
	w tys. złotych		%	
3. Wynik z tytułu opłat i prowizji	-12 963,7	-12 608,3	355,4	-2,7
3.1. Przychody z tytułu opłat i prowizji	12 939,5	15 204,8	2 265,3	17,5
3.2. Koszty z tytułu opłat i prowizji	25 903,2	27 813,1	1 909,9	7,4

Zmniejszenie straty z tytułu opłat i prowizji o 355,4 tys. zł wynikało ze wzrostu przychodów z tego tytułu, który został częściowo zredukowany wzrostem kosztów, głównie opłat na rzecz KIR SA.

Tabela 11

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2004	2005			2004	2005
	w tys. złotych		%		%	
4. Przychody z tytułu akcji i udziałów	11 058,9	10 736,0	-322,9	-2,9	100,0	100,0
Przychody z tytułu posiadanych akcji	10 558,9	10 736,0	177,1	1,7	95,5	100,0
Przychody z tytułu posiadanych udziałów	500,0	-	-500,0	-100,0	4,5	-

Spadek przychodów z tytułu akcji i udziałów o 322,9 tys. zł (2,9%) spowodowany był niewystąpieniem w 2005 r. przychodów z posiadanych udziałów w spółce Bazy i Systemy Bankowe sp. z o.o. w Bydgoszczy.

Tabela 12

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2004	2005			2004	2005
	w tys. złotych		%		%	
5. Pozostałe przychody	110 979,3	109 425,5	-1 553,8	-1,4	100,0	100,0
Przychody ze zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	28,8	30,7	1,9	6,6	0,0	0,0
Przychody z rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	22 334,1	4 487,7	-17 846,4	-79,9	20,1	4,1
Pozostałe przychody operacyjne	88 616,4	104 907,1	16 290,7	18,4	79,9	95,9

Obniżenie pozostałych przychodów o 1.553,8 tys. zł (1,4%) miało miejsce w związku ze spadkiem przychodów z rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania, który został częściowo skompensowany wzrostem pozostałych przychodów operacyjnych, głównie w obrębie przychodów ze sprzedaży monet kolekcjonerskich.

Tabela 13

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2004	2005			2004	2005
	w tys. złotych			%		
Koszty wynagrodzeń 6. pracowników wraz z narzutami na wynagrodzenia	454 400,0	405 849,5	-48 550,5	-10,7	100,0	100,0
Koszty wynagrodzeń	371 932,6	331 613,5	-40 319,1	-10,8	81,9	81,7
Koszty narzutów na wynagrodzenia	82 467,4	74 236,0	-8 231,4	-10,0	18,1	18,3
<i>z tego: koszty Pracowniczego Programu Emerytalnego</i>	<i>22 571,9</i>	<i>19 834,5</i>	<i>-2 737,4</i>	<i>-12,1</i>	<i>5,0</i>	<i>4,9</i>

Spadek kosztów wynagrodzeń pracowników wraz z narzutami na wynagrodzenia o 48.550,5 tys. zł (10,7%) nastąpił w wyniku zmniejszenia zatrudnienia w NBP oraz wprowadzenia w 2004 r. zmiany dotyczącej zasady ujmowania kosztów wynikających z dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Po sprowadzeniu kosztów wynagrodzeń wraz z narzutami za 2004 r. do porównywalności, tj. po wyeliminowaniu wydatków związanych z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym za 2003 rok (ujęty w księgach roku 2004) oraz kosztów utworzenia rezerwy na zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów, koszty te wyniosły 415.300,2 tys. zł. Oznacza to, że koszty poniesione w roku 2005 były niższe o 9.450,7 tys. zł (2,3%) od zrealizowanych w roku 2004.

Tabela 14

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2004	2005			2004	2005
	w tys. złotych			%		
7. Koszty administracyjne	392 813,7	344 110,7	-48 703,0	-12,4	100,0	100,0
Koszty zużycia materiałów i energii	33 087,4	29 953,8	-3 133,6	-9,5	8,4	8,7
Koszty świadczeń na rzecz pracowników i innych osób uprawnionych	19 037,5	16 045,2	-2 992,3	-15,7	4,9	4,7
Koszty podróży służbowych	8 002,1	8 737,8	735,7	9,2	2,0	2,5
Koszty usług obcych	210 426,3	202 401,9	-8 024,4	-3,8	53,6	58,8
Koszty podatków i opłat	100 610,4	71 557,9	-29 052,5	-28,9	25,6	20,8
<i>z tego: opłata na BFG</i>	<i>93 095,8</i>	<i>62 123,5</i>	<i>-30 972,3</i>	<i>-33,3</i>	<i>23,7</i>	<i>18,1</i>
Koszty odpisów na fundusze specjalne (zfśś)	3 882,5	3 884,3	1,8	0,0	1,0	1,1
Pozostałe koszty administracyjne	17 767,5	11 529,8	-6 237,7	-35,1	4,5	3,4

Spadek kosztów administracyjnych o 48.703,0 tys. zł (12,4%) wynikał w znacznej mierze z niższych (o 30.972,3 tys. zł) kosztów obowiązkowej opłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Ponadto na zmniejszenie kosztów administracyjnych w 2005 r. wpływ miały:

- zmiany w strukturze terenowej NBP (likwidacja ośrodków wypoczynkowych w Dźwirzynie i Charzykowych, Szkoły Bankowej w Katowicach, a także Wydziałów Administracyjno-Skarbcowych w Lubartowie, Augustowie i Koźlenicach),
- racjonalizacja zatrudnienia, wpływająca na obniżenie tych składowych kosztów administracyjnych, których wielkość jest pochodną wielkości zatrudnienia.

Tabela 15

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2004	2005			2004	2005
	w tys. złotych			%		
8. Koszty amortyzacji	137 913,5	166 177,5	28 264,0	20,5	100,0	100,0
Koszty amortyzacji środków trwałych	104 637,5	115 338,7	10 701,2	10,2	75,9	69,4
Koszty amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych	33 276,0	50 838,8	17 562,8	52,8	24,1	30,6

Wzrost kosztów amortyzacji o 28.264,0 tys. zł (20,5%) nastąpił przede wszystkim w związku z trwającym procesem wprowadzenia w NBP nowoczesnej infrastruktury informatycznej.

Tabela 16

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2004	2005			2004	2005
	w tys. złotych			%		
9. Koszty emisji znaków pieniężnych	226 301,7	246 982,0	20 680,3	9,1	100,0	100,0
Koszty emisji banknotów	127 192,9	151 888,2	24 695,3	19,4	56,2	61,5
Koszty emisji monet	99 108,8	95 093,8	-4 015,0	-4,1	43,8	38,5

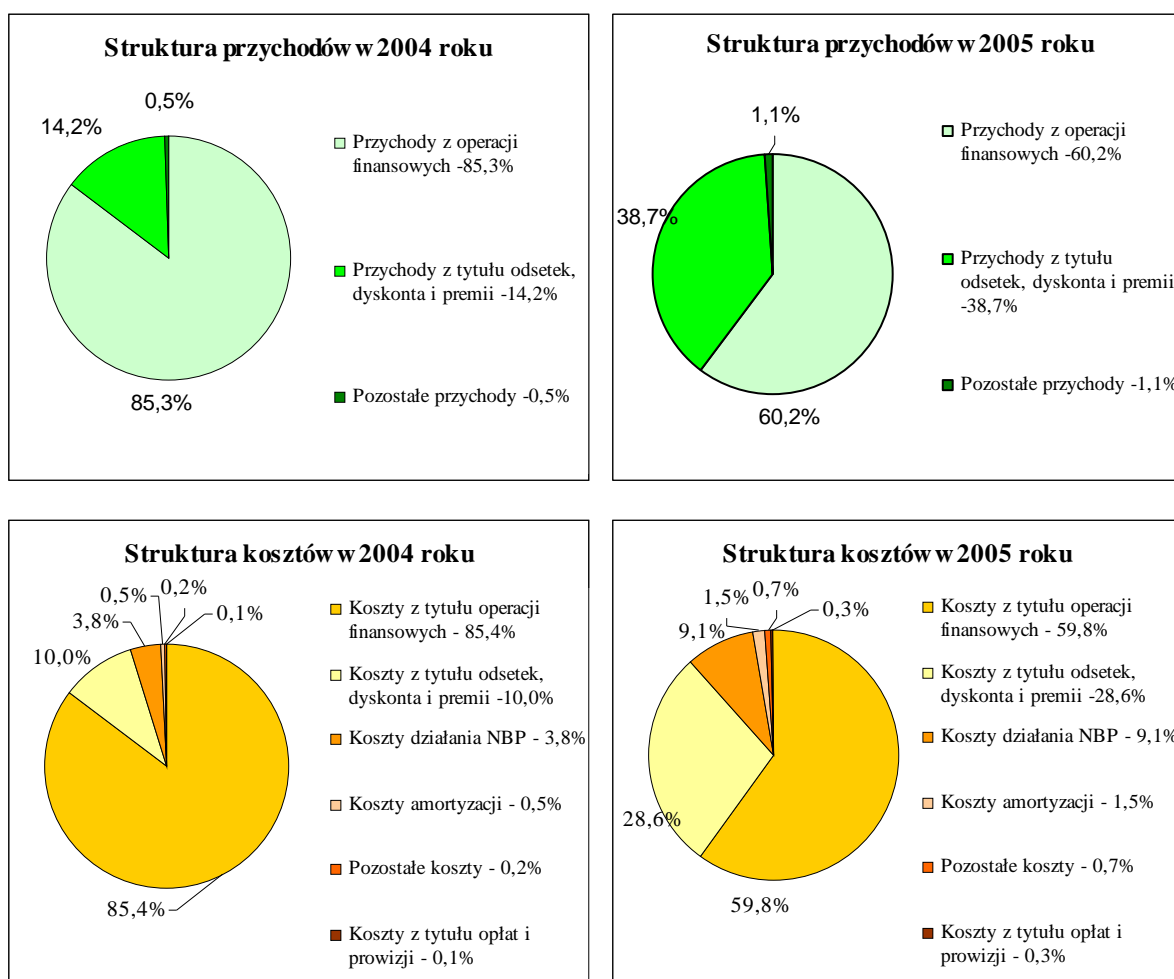
Wzrost kosztów emisji znaków pieniężnych o 20.680,3 tys. zł (9,1%) wynikał głównie z przyrostu pieniądza gotówkowego w obiegu, tworzenia zapasu gotówkowego oraz koniecznością wymiany zniszczonych banknotów.

Tabela 17

Wyszczególnienie	Dane za rok		Zmiana		Struktura	
	2004	2005			2004	2005
	w tys. złotych				%	
10. Pozostałe koszty	74 944,5	81 579,2	6 634,7	8,9	100,0	100,0
Koszty odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	4 086,0	463,7	-3 622,3	-88,7	5,4	0,6
Koszty utworzenia rezerw na przyszłe zobowiązania	9 658,1	206,7	-9 451,4	-97,9	13,0	0,2
Pozostałe koszty operacyjne	61 200,4	80 908,8	19 708,4	32,2	81,7	99,3

Wzrost pozostałych kosztów o 6.634,7 tys. zł (8,9%) nastąpił w związku ze wzrostem zaliczanej w ciężar kosztów wartości sprzedaży monet kolekcjonerskich według ewidencji księgowej oraz zwiększeniem kosztów z tytułu nieodpłatnego przekazania środków trwałych. Efekty te zostały częściowo skompensowane między innymi obniżeniem kosztów utworzenia rezerw na przyszłe zobowiązania.

Zmiany struktury przychodów i kosztów NBP na dzień 31 grudnia 2004 i 2005 roku prezentują poniższe diagramy:

2.6. Zmiany w pozycjach pozabilansowych NBP

Zestawienie pozycji pozabilansowych, dla których prowadzona jest ewidencja wartościowa przedstawia Tabela 18.

Tabela 18

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana		Struktura	
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2004 - 31.12.2005		31.12.2004	31.12.2005
	w tys. złotych				%	
Pozycje pozabilansowe ogółem - ewidencja wartościowa	1 407 079,7	1 333 283,8	-73 795,9	-5,2	100,0	100,0
1. Należności w walutach obcych związane z operacjami bieżącymi wymiany walutowej	3 942,6	1 032,8	-2 909,8	-73,8	0,3	0,1
2. Zobowiązania w walutach obcych związane z operacjami bieżącymi wymiany walutowej	34 450,0	1 654,0	-32 796,0	-95,2	2,4	0,1
3. Należności w walucie krajowej związane z operacjami bieżącymi wymiany walutowej	31 178,4	1 406,4	-29 772,0	-95,5	2,2	0,1
4. Zobowiązania w walucie krajowej związane z operacjami bieżącymi wymiany walutowej	671,0	785,2	114,2	17,0	0,0	0,1
5. Należności w walutach obcych związane z operacjami terminowymi wymiany walutowej	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0
6. Zobowiązania w walutach obcych związane z operacjami terminowymi wymiany walutowej	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0
7. Należności w walucie krajowej związane z operacjami terminowymi wymiany walutowej	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0
8. Zobowiązania w walucie krajowej związane z operacjami terminowymi wymiany walutowej	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0
9. Zobowiązania finansowe						
- otrzymane	709,5	0,0	-709,5	-100,0	0,1	0,0
- udostępnione	709,5	0,0	-709,5	-100,0	0,1	0,0
10. Zobowiązania gwarancyjne						
- otrzymane	25 560,6	21 700,0	-3 860,6	-15,1	1,8	1,6
- udzielone	12 490,0	12 490,0	0,0	0,0	0,9	0,9
11. Należności warunkowe	1 183 612,4	1 183 436,5	-175,9	0,0	84,1	88,8
12. Operacje pozabilansowe dotyczące gospodarki własnej	113 502,4	110 525,1	-2 977,3	-2,6	8,1	8,3
13. Wartości dewizowe przyjęte do inkasa	1,8	0,4	-1,4	-77,8	0,0	0,0
14. Zbiory numizmatyczne	251,5	253,4	1,9	0,8	0,0	0,0

Na dzień 31 grudnia 2005 r. suma **pozycji pozabilansowych** wyniosła 1.333.283,8 tys. zł i była niższa od stanu na 31 grudnia 2004 r. o 5,2%. Spadek tej pozycji o 73.795,9 tys. zł był związany przede wszystkim ze zmniejszeniem:

- zobowiązań pozabilansowych w walutach obcych o kwotę 32.796,0 tys. zł oraz należności pozabilansowych w walucie krajowej o kwotę 29.772,0 tys. zł z tytułu bieżących transakcji sprzedaży walut obcych za walutę krajową,
- zobowiązań gwarancyjnych otrzymanych o kwotę 3.860,6 tys. zł, które obejmują gwarancje i poręczenia od banków komercyjnych lub towarzystw ubezpieczeniowych udzielonych za wykonanie robót i usług na rzecz NBP.
- operacji pozabilansowych dotyczących gospodarki własnej o kwotę 2.977,3 tys. zł, które obejmują grunty przejęte w wieczyste użytkowanie, środki trwałe dzierżawione oraz środki trwałe otrzymane w nieodpłatny zarząd i używanie.

Na 31 grudnia 2005 r. nie wystąpiły pozycje pozabilansowe związane z operacjami kupna/sprzedaży walut obcych w ramach transakcji terminowych.

Zestawienie pozycji pozabilansowych, dla których prowadzona jest ewidencja ilościowa przedstawiają Tabela 19 i Tabela 20.

Tabela 19

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana		Struktura	
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2004 - 31.12.2005		31.12.2004	31.12.2005
	w gramach			%		
Pozycje pozabilansowe ogółem - ewidencja ilościowa	7 964 355,0	7 314 053,5	-650 301,5	-8,2	100,0	100,0
Metale szlachetne	7 964 355,0	7 314 053,5	-650 301,5	-8,2	100,0	100,0

Stan metali szlachetnych na dzień 31 grudnia 2005 r. wyniósł 7.314.053,5 gramów, co oznacza spadek o 8,2% w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2004 r. Zmniejszenie tej pozycji, związane było z przeznaczeniem metali szlachetnych na produkcję monet kolekcjonerskich. Wartość posiadanych przez NBP metali szlachetnych jest wykazywana w pozycji aktywów 10.5 „Inne”.

Tabela 20

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana		Struktura	
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2004 - 31.12.2005		31.12.2004	31.12.2005
	w tys. sztuk			%		
Pozycje pozabilansowe ogółem - ewidencja ilościowa	5,6	6,1	0,5	8,9	100,0	100,0
Depozyty rzeczowo-wartościowe	5,6	6,1	0,5	8,9	100,0	100,0

Wartość „Depozytów rzeczowo-wartościowych” zwiększyła się w ciągu roku obrotowego 2006 z poziomu 5,6 tys. sztuk do 6,1 tys. sztuk.

Poszczególne części sprawozdania zostały sporządzone w Departamencie Operacyjno-Rachunkowym przez:

- Wydział Harmonizacji Rachunkowości,
- Wydział Planu Finansowego,
- Wydział Sprawozdawczości Finansowej.

Dyrektor Departamentu
Operacyjno – Rachunkowego
/-/ Grażyna Gielecińska

Zarząd
Narodowego Banku Polskiego
/-/ Leszek Balcerowicz - Prezes
/-/ Jerzy Pruski - Pierwszy Zastępca Prezesa
/-/ Krzysztof Rybiński - Wiceprezes
/-/ Andrzej Jakubiak - Członek Zarządu
/-/ Tomasz Pasikowski - Członek Zarządu
/-/ Paweł Samecki - Członek Zarządu
/-/ Józef Sobota - Członek Zarządu
/-/ Jerzy Stopyra - Członek Zarządu
/-/ Anna Trzecińska - Członek Zarządu

Warszawa, dnia 4 kwietnia 2006 r.